

LETO —
YEAR 44
JULIJ 1995

m i s l i

THOUGHTS

Naslovna slika: Slovenska mati – "žena, vzgojiteljica za mir" dneva miru 1995. (Ilustracija je delo ameriške Slovenke Nancy Bukovnik.)

+++

UREDNIKOV uvodnik zadnjih **MISLI**, ki je odsvetoval, da bi bivši predsednik SIM-a Matjaž Jančar postal veleposlanik RS v Avstraliji, je bil objavljen tudi v "Slovincu" pod rubriko Tako mislim; in to z ostalimi pismi istega mnenja: urednice Glasa Slovenije Stanke Gregorič, dr. Stanislava Franka in Ignacia Ahlina, p. Janeza in p. Valerijana, pa morda še koga iz Avstralije. Naša mnenja so izzvala objavo pisma Janeza Roglja (objavljeno v Slovincu 19. 6. 95), ki odgovarja kot tajnik Matice in mu naša protestna pisma seveda niso všeč. To še nekako razumem. A g. tajnik je iz pisma p. Janeza citiral prvi del stavka, ki pove, da je Jančar v Adelaidi "poveljeval dejavnosti slovenskih klubov za ohranitev slovenskega jezika in kulture". In ob tem g. tajnik komentira, da "ne more razumeti, zakaj bi to navedbo lahko šteli Matjažu Jančarju v zlo". Moj odgovor: Iz istega razloga, kot štejemo zdaj v zlo g. tajniku SIM-a, da je zamolčal drugi del stavka p. Janeza: "... s poudarkom, da ima tudi zadnja čistilka v klubu velike zasluge. Ni pa niti z besedico omenil splošno priznanje za slug tukajšnjih verskih centrov za ohranitev slovenstva v Avstraliji, če ravno je bil prisoten tudi duhovnik, ko je odpel enoumni magnifikat režima." G. Roglju se torej ne zdi nič narobe, da je Jančar prezrl verska središča, kar je delal režim in z njim Matica vsa desetletja po vojni. Kaj ni to lep dokaz, da od Matice ne moremo pričakovati prepotrebni sprememb, dokler bo njen tajnik ista oseba, kot je bila pod enoumjem? Škoda, zares škoda!

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11 dolarjev.

MY HOUSE – Pesniška zbirka Toneta Kuntnerja "Moja hiša", prevedena v angleščino. Cena deset dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnje izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. – Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarjev.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. – Kuharska knjiga o domačih jedeh. – Cena deset dolarjev. /Takoj pošla. Čakamo novo pošiljko./

PISMA MRTVEMU BRATU – Topli spomini na brata – Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja – Cena 12 dolarjev.

PRVA NACIONALNA ILEGALA – Štajerski bataljon – Ena izmed knjig argentinskega Slovenca Ivana Korošca. Cena petnajst dolarjev.

JESENSKO LISTJE – Prva pesniška zbirka adelajdskega pesnika Ivana Burnika – Legiša. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici. Cena 10 dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 – Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.: (3)853 7787 – Fax (03)853 6176 + Naročnina za leto 1995 je 10.– dolarjev, izven Avstralije 18.– dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Spacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03)387 8488 – Fax: (03)380 2141

Božje misli in človeške

Leto

44

Št.

7

JULIJ 1995

Cerkev je Kristusova ustanova
in ne ljudska demokracija

— K. H. — stran 193

Iz pesmi Zemlja slovenska

— Ivan Korošec — stran 194

Cerkev ni samopostrežba

— Andrej Kajžnik v Nedelji
— stran 195

Blagovestnika Slovanov

— odlomek iz povesti

Zore Piščanc — stran 196

Zadnji dnevi v KZ Dachau

— P. Beno OFM — stran 199

Dan v mojem dnevniku — Obisk
pri umetniku Rapotcu

— Ivan Kobal — stran 202

Junjski spominski dnevi 1995

— stran 203

Središče svetih Cirila in Metoda,
Melbourne — P. Basil — stran 204

Izpod Triglava — stran 206

Na poti do oltarja — O prvi avstr.

blaženi — P. Valerijan — stran 208

Središče svetega Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 210

Moje celice — zapiski iz zaporov

— Jožko Kragelj — stran 213

Naše nabirke — stran 213

Ni prihodnosti brez spomina

— Janez Pavel II. — stran 214

Središče svete Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 216

Še je čas za Certifikat

— Krekova banka — stran 217

Z vseh vetrov — stran 218

Kotiček naših mladih — stran 220

Križem avstralske Slovenije

— stran 221

Cerkev je Kristusova ustanova in ne ljudska demokracija

LAIČNO in laicistično časopisje se rado ustavlja ob notranjih zadevah katoliške Cerkve. Med temi sta danes v ospredju duhovniški c e l i b a t in pa duhovništvo ž e n s k. Pri tem delajo razne ljudske raziskave ali referendum, kot bi bila Kristusovea Cerkev kaka ljudska demokracija, v kateri odločajo državljani na volitvah in z ljudskim glasovanjem. Tako smo npr. brali v nekem slovenskem dnevniku, da so izvedli med Slovenci raziskavo o dveh trenutno aktualnih vprašanjih, o duhovniškem celibatu in ženskah - duhovnicah. Časopis trdi, da je 56% vprašanih mnenja, da je treba celibat odpraviti, t.j. dovoliti, da se duhovniki poročijo.

ZADEVA CERKVENE DISCIPLINE

Duhovniški celibat ni Kristusov ukaz ali volja vernikov, temveč zadeva discipline zahodne Cerkve. Ta je že od leta 300 na koncilu v Granadi (v Španiji) začela zahtevati neporočenost služabnikov Cerkve, diakonov in mašnikov. Ta disciplina se je polagoma razširila na vso zahodno Cerkev in postala obvezna pod papežem Aleksandrom III. leta 1180. Zadnji cerkveni kodeks (1983) predpisuje: "Kleriki so dolžni držati se popolne zadržanosti za vse življenje zaradi božjega kraljestva" (kan 377). Zgodovina pa priča, da je bil ta pogoj zahodne Cerkve vedno tarča vsakovrstnih napadov in nasprotovanj. Nič čudnega, da je tako tudi danes.

Isti časopis potem pravi, da je celibat kriv za padec števila duhovnikov. To ne drži. Protestantske Cerkve imajo poročene pastore, pa se število le-teh še bolj krči kot število katoliških duhovnikov. Število katoliških duhovniških poklicev pravzaprav narašča v zadnjih letih. Vzhodne Cerkve imajo poročene pape, a je njih številčno stanje še bolj zaskrbljujoče kot pri nas. Za padec duhovniških in redovniških poklicev sta kriva sodobna materialistična miselnost in pa padanje rojstev.

ŽENSKÉ DUHOVNICE

Drugi konjiček, ki ga današnji laicisti radi jahajo, pa je vprašanje ženskih duhovnic. Gre za to, da bi tudi ženske lahko dobile mašniško posvečenje in bi obhajale evharistično daritev. Pri tem kažejo na protestantske Cerkve, ki ponekod že imajo ženske za pastore in celo za škofo.

Pri nas v katoliški Cerkvi je zadeva drugačna. Protestantje nimajo zakramenta svete evharistije, ohranili so le krst in zavrgli ostale zakramente. Vemo pa, da krst veljavno podeli tudi vsak laik. To priznavata katoliška in pravoslavna Cerkev.

ZA ljubezen
so me občili s sovraštvom,
za zvestobo
z izdajstvom.
Pljuvali so vame
in v tla me teptali,
ker sem hotel ostati
tvoj sin.

Oba sva trpela:
ti sužnja doma
in jaz tujec v svobodi;
oba štela sva dni.

Za naju spet rože cveto,
za naju spet je pomlad,
zato me sprejemaš
s cvetjem poljubov
one zadnje
majske noči.

IVAN KOROŠEC
Iz pesmi Zemlja slovenska

Gre torej predvsem za obhajanje svete evahristije. Glede tega je soglasna tako katoliška kot pravoslavna Cerkev: Kristus je samo dvanajstim apostolom pri zadnji večerji naročil: "To delajte v moj spomin!" Zato je trdna in neizpodbitna tradicija pri obeh Cerkvah od časov apostolov dalje, da se red mašniškega posvečenja deli samo osebam moškega spola. Obe Cerkvi imata to tradicijo za izraz Kristusove volje. Ne gre torej za cerkveno disciplino ali za omalovaževanje ženske, temveč za cerkveno dogmo, za voljo Kristusovo. Če Cerkev torej hoče ostati Kristusova, se mora glede tega držati Kristusove volje. Slovenska anketa trdi, da se je 57% Slovencev izreklo za mašništvo žensk. Ne gre pa tu za mnenje vernikov, ampak za Kristusovo odločitev, ki jo potrjuje dvatisočletna tradicija dveh Cerkva.

Zato pustimo laike in laiciste, ki po svoje modrujejo! Verniki se moramo držati Kristusove volje glede zakramenta mašniškega posvečenja in discipline katoliške Cerkve glede celibata duhovnikov.

K.H. v Katoliškem glasu

Kočevski rog je imel v letošnjem juniju na tisoče romarjev k množičnim grobiščem

... Nazadnje se vse tako obrne, da se uveljavi to, kar je pošteno in pravično, pa naj bo še tako nemočno, ali — če hočete — še tako zelo premagano. Temu ne moremo reči drugače kot veliko upanje. To upanje pravi, da je zlo obsojeno na smrt, dobremu pa je že vnaprej zagotovljeno življenje. ROG stoji pred nami kot znamenje tega upanja. In bo stal skozi vso slovensko zgodovino, kot neovrgljivo empirično moralno zagotovilo, da bo vsako dobro delo nekoč doživelo svojo uro, ko bo izbrano in pobrano in vdolbeno v zgradbo prihodnosti. Tudi zato prihajamo v ROG, da stopi v nas to veliko upanje. /Iz govora prof. Justina Stanovnika v Kočevskem rogu 1995/

OB odločilnih postajah življenja se skoraj še vsi ustavijo v cerkvi. Globoko v srcu še živi zavest, da je življenje v božjih rokah. Nismo mi, ki odločamo, v katero smer naj bi potekalo življenje; življenje oblikujejo razmere, okolje, srečanja. In nekje je tudi še tista luč, ki daje moč in rast. Iščemo jo v Cerkvi. Noč in sence te luči ne morejo pregnati. Nobena moč je ne more izklopiti.

Cerkev ni samopostrežba

To luč iščemo ob krstu otroka. Stopil naj bi v svetel dan, hodil naj bi v življenju pod "svobodnim soncem". Temne sence naj bi ga ne težile in ovirale. Da je krst samo začetek, da moramo ta korak šele uresničiti v življenju, mnoge ne briga več. Krstna sveča se shrani v omari in sledimo zvezdam enodnevnica...

Ob prvem obhajilu spet poiščemo svečo, odstranimo prah in spremljamo otroka k oltarju, da bi tam prejel kruh, ki daje moč, da na življenjski poti ne opešamo. Sami ne hrepenimo po tem kruhu, zato otrok hitro pozabi, da je nekdo tu, ki mu hoče pomagati, da bo znal deliti vsakdanji kruh z lačnimi.

Pri pripravi na prvo obhajilo sem spremljal otroke v farno cerkev. Deklica, ki se je pripravljala na srečanje z Gospodom, ostrmi, ko vstopimo v cerkev, in pove: "Tukaj še nisem nikoli bila." Prepričal sem se, da prav slišim. Ne upam si reči, da sem prav storil, da sem deklico pustil k Gospodovi mizi. Pričakovanje otroka je bilo veliko in Gospodov glas "Pustite otročiče k meni" je bil glasen, zato sem molčal. A prepričan sem, da mlada prvoobhajanka ne bo zdržala, saj opore staršev pri svojem krščanstvu ne bo imela.

Molčim tudi, kadar poslušam birmance. Verujem v moč Svetega Duha in pripravljam tla, ki so često suha in trda. Kar se v dolgih letih ni gojilo, v nekaj mesecih vsiljene priprave ne more pognati. Ali se smejo odпустiti v samostojno odločanje brez moči od zgoraj? Ali jih brez pomislekov lahko izpostavimo vetrovom časa? Ali se jim sme odreči blagodejni veter, ki osvežuje in oživlja?

V zadregi sem, če me zaročenca prosita za poročni blagoslov. Vem, da presega zvestoba in medsebojna ljubezen človeške moči; vem, da se

krepi v božji naklonjenosti. Toda Bog se ne vsiljuje. Bog čaka na odprta vrata, ki jih mora človek sam odpreti. A mnogi so izgubili ključ. Tako Bog ne more prestopiti praga v hišo življenja.

Zameril bi se, če bi ob smrti ne bil blizu; če bi ob pogrebu stal ob strani. Ravno v tem trenutku, ko človek najbolj občuti, da so mu zvezane roke in da ni več človeka, ki bi mu mogel pomagati, se obrne spet na Boga. V temi se napoti k luči in zahrepeni po zvestobi. Prižiga sveče; spet in spet jih polaga na grobove, da bi pregnal temo. Sveče na grobovih so neprecenljivo znamenje, a luč vere v srcih ga presega. Luč vere daje življenju okus. Človek ostane siromak, če ne stoji v božjem svetu. Bogat postane, če se oklene Boga in pri vsakdanjih odločitvah gleda na Kristusa ter posluša, kar mu hoče povedati božji Duh.

Vrata v božji svet nam odpira Cerkev. Zato je Cerkev dom za vsak dan in ne samo za nekatere priložnosti. Iz doma ne smemo napraviti samopostrežne trgovine.

— — —

Dolga pot je še pred nami. Kratkovidni, če ne slepi bi bili, če bi se samo kregali na tiste, ki so se odtujili od Cerkve. Truditi se moramo, da Cerkev postane res dom. Odstraniti bo treba res vse, kar preprečuje domače ozračje. Doma sem tam, kjer čutim, da me z veseljem sprejemajo in z ljubeznijo spremljajo. Kjer mi najprej tlačijo hišni red v roke, se ne bom počutil doma. Včasih imam vtis, da se je hiša življenja spremenila v hišo prepovedi in zapovedi...

Morda je prav zato razumljivo, da nekateri le včasih potrkajo na vrata, da imajo Cerkev le za samopostrežbo.

ANDREJ KAJŽNIK

Blagovestnika Slovancu

Odlomek je iz istoimenske življenjepisne povesti o svetih bratih Cirilu (Konstantinu) in Metodu, ki je izvirno delo pisateljice ZORE PIŠČANEC. Opisuje prihod blagovestnikov naših prednikov leta 867 v Rim, kamor sta prinesla relikvije papeža in mučenca sv. Klementa. Dosegla sta potrditev slovanskega bogoslužja, mašniško posvečenje svojih prvih slovanskih učencev ter ustanovitev slovanske cerkvene pokrajine.

RIMSKA duhovščina je dobro vedela, kaj je glavni vzrok potovanja Konstantina in Metoda k rimskemu papežu. Na to so jih opozarjali nemški duhovniki. Zvedeli so tudi za prepir v Benetkah. Sveta brata sta želela, da bi rimski apostolik potrdil slovansko bogoslužje ter ustanovil samostojno slovansko cerkveno pokrajino, podrejeno neposredno Petrovemu sedežu. To bi bila dobra nasprotna utež samovolji vzhodno frankovskega kraljestva, hkrati pa tudi most papeškega vpliva proti krščanskemu vzhodu. Trenutek je bil ugoden tudi zato, ker je nekaj mesecev prej na patriarški sedež v Carigradu spet prišel svetniški Ignacij namesto častihlepnega Fotija, ki je bil papeža izobil.

Konstantin in Metod sta v Rimu uživala velik ugled zaradi svojega svetniškega življenja. Močno oporo sta dobila pri grških menihih, a potrebovala sta predvsem takih posredovalcev, ki bi poznali poslovanje papeške pisarne in znali zajeziti nasprotovanje nemških škofov.

Nekega večera je potrkal na samostanska vrata škof Gauderik, ki je bil na priprošnjo k sv. Klementu rešen iz ječe. Poznal je sveta brata in njune učence. Prisrčno so se pozdravili.

"Vidva sta moja rešitelja. Zvedel sem, koliko jetnikov sta že osvobodila, sedaj so se temu številu pridružili še rimski."

"Upajmo, da bo sveti Klemen pomagal tudi nam, ko gre za to, da rešimo iz teme nevere in neznanja številna slovanska ljudstva. Prinesli smo jim luč prave vere in slovansko bogoslužje, ki naj bi jih dvignilo na raven omikanih, enakopravnih narodov. Temu nasprotujejo nemški in latinski kleriki. Svetuj

nam, škof Gauderik, kje naj dobimo zaveznike?"

"Jaz sem prvi vaš zaveznik in skupaj bomo dobili še druge, vplivnejše. Papežev knjižničar Anastazij in njegov stric, škof Arsenij, sta zelo večča rimska diplomata. Šel bom k njima in jima vso zadevo razložil. Prepričan sem, da ne bosta odrekla pomoči."

Zvest svoji obljubi je škof Gauderik posredoval pri obeh vplivnih diplomatih, škofu Arseniju in njegovem nečaku Anastaziju, in ju pridobil za zadevo, ki je bila svetima bratoma tako pri srcu.

Tako je napočilo jutro, ko je rimski apostolik v Marijini cerkvi Pri jasliah sprejel sveta brata Konstantina in Metoda in njune učence. Vest o tem dogodku se je razširila po vsem Rimu in prihiteli so verni Rimljani ter napolnili veliko cerkev do zadnjega kotička, kajti slovanska blagovestnika in njuni učenci so bili Rimljanom dobro znani, saj so romali od cerkve do cerkve in ljudi učili. Bili so do vseh prijazni in uslužni, tako da so se vsem priljubili.

Konstantin je vzel v roke slovanske bogoslužne knjige in jih podaril papežu Hadrijanu II. Ta jih je spoštljivo sprejel, jih poljubil in položil na oltar. S tem slovesnim dejanjem je bilo slovansko bogoslužje potrjeno. Sledilo je bogoslužje v pravkar odobrenem slovanskem jeziku. Navdušeno ploskanje zbrane množice se dolgo ni pomirilo.

Duhovnik Konstantin je daroval sveto mašo po rimskem obredu v slovanskem jeziku. Učenci so peli bogoslužne speve prav tako v slovanskem jeziku. Ljudem je zastal dih. Miloglasni jezik in čisti glasovi mladih učencev so jih očarali.

Dosežena je bila prva zmaga Konstantina in Metoda, ki sta jo v svoji ponižnosti pripisovala bolj priprošnji svetega Klementa kot pa svoji nadarjenosti, vztrajnemu delu in neštetim žrtvam.

V načelu je bila s tem potrjena tudi ustanovitev

slovanske cerkvene pokrajine, zato je papež sam posvetil meniha Metoda v duhovnika in naročil dvema škofoma, da sta tri slovanske učence - Gorazda, Klimenta in Nauma - posvetila v duhovnike, dva (Štefana in Mihaela) pa v lektorja. Novi slovanski škof naj potem posveti večje število slovanskih duhovnikov.

Naslednji dan so vsi štirje novoposvečeni duhovniki skupaj s Konstantinom darovali sveto mašo v slovanskem jeziku v cerkvi svetega Petra. Slovesno bogoslužje so potem obhajali še v vseh glavnih rimskih cerkvah.

Metod se je v svoji skromnosti čutil nevrednega tolike časti, a sprejel jo je vdano, sodelujoč z božjo voljo. Novomašnikom se je zdelo, da so dvignjeni visoko nad zemljo v nikdar slutene višine božje dobrote in ljubezni.

Konstantin je presrečen objel brata duhovnika Metoda, z njim pa še vse tri novomašnike in oba lektorja.

"Božji blagoslov se je danes razlil nad vso našo družino," je ganjen rekel.

"Hodil bom po tvojih stopinjah, Konstantin, a vem, da tvoje svetosti ne bom nikoli dosegel," se je Kliment pol hvaležnosti zazrl v Konstantina.

"Bog bodi zahvaljen za te prve sadove mojega učenja. Bodi ves Kristusov!"

"In tvoj, Konstantin! Za Bogom gre tebi največja hvala!"

Metod je držal v svoji močnih rokah Gorazdove, ki ga je od sreče hotelo kar raznesti.

"Tu, na grobu prvaka apostolov sem šele občutil, kaj pomeni 'ena, sveta in vesoljna Cerkva'."

Bili so čudoviti dnevi, kakršnih sveta brata in njihovi učenci še niso doživeli. Blagglasne slovanske pesmi so odmevale od mogočnih zidov in se v veličastju združile z nebeškimi zbori v češčenju vsemogočnega troedinega Boga.

Kakor neštetokrat, ko se je v njegovem srcu nabralo preveč sreče in preveč bolečine, je Kliment ponavljal: "Dovolj je vsega, tega ne prenesem več!" Ko bi bil sam, bi nemara te sreče res ne prenesel. Tako pa je svojo srečo delil z drugimi, s svojim ljubljenim učiteljem Konstantinom in njegovim bratom Metodom, ki sta zdaj postala z duhovništvom tudi njegova brata, kakor tudi Gorazd in Naum.

V grškem samostanu svete Praksede so jim menihi pripravili pristrčno slavlje. Bila je zbrana vsa samostanska družina. Veselje izvoljenih je bilo veselje in sreča vseh. V veliki medsebojni ljubezni so si jo podarjali kot bratje v domači hiši ob največjih slovesnostih.

Konstantin je bil raznežen kot še nikdar. Ob pogledu na ljubljenega brata in na njegove drage učence novomašnike mu je iz srca priklopala pesem. Besede so mu vstajale v duši in se izlile v čudoviti slavospev duhovništvu:

"Hotel bi zapeti slavospev, duhovnik božji, da prisluhnilo bi še nebo besedam mojim! O, čutim, da v globinah duše mi živijo, a na zemlji ni človeške govornice, da izraziti bi mogla njih veličino!

O večni spev duhovništva, nikdar do dna izpet, kaj v tebi skriva se? Ali res te zemlja je rodila, ali le cvet najlepši z nebeških si livad? Nebo in zemlja sta v tebi se združila kot sončni žarek z lilijo dobrot.

Duhovnik božji in vendar brat naš in oče, odvzet izmed ljudi in darovan spet zanje, ti več si nam kot mati, ki v brezmejni je ljubezni nas rodila. Saj kaj premore vsa ljubezen njena, če dušo greh teži, če vest grizoca ji ne da pokoja? Življenje s smrtjo družno z nami hodi, le v veličini tvojega poslanstva zatona ni, ni smrti tožne. Življenja upanje v brezmejno večnost sega.

Neskončno vzvišen si nad nami in vendar ves si naš! Razumeš našo bol in naše solze, sklanjaš se usmiljen nad rane naše, ki grehi težki vtisnili so jim pečat. Ti lečiš vse bolesi, besede tvoje kakor sonce razganjajo temo srca.

Še zarja svetla dosegla ni gore, ko h Gospodu sveto žrtev povzdiguješ in moliš za dan, ki vstaja poln žrtv in težav za vsakega izmed nas. Spremljaš nas z molitvijo ves dan, saj delo tvoje neprestana je daritev Bogu.

S smehljajem hodiš skozi življenje, z mehko roko, besedo ljubeznivo, s preprostostjo otroka rešuješ težke uganke zverženih poti. Svetuješ, dvigaš, lečiš rane, hrano deliš, ki večnost daje.

Iz leta v leto neutrudljiv med nami, saj večna pesem te krepi in še ko siva glava klone pod težo dneva, ti usta šepetajo molitev prve maše: K oltarju božjemu bom jaz pristopil, k njemu, ki mladosti moje je radost!

O vzvišenost in večna poezija duhovništva, ti luč sveta, svetilnik žarni v razburkanih valovih. Sveta vladarji borijo se za čast, ki hitro mine, ti pa osvajaš duše, si nesmrtna, a za večno srečo Evinih otrok boriš se brez pokoja.

O, kako le zmoreš to? Kje je skrivnost, ki v sladko blaženost spreminja žrtve? Kje črpaš moč, da vihar najhujši je ne stre?

O, slutim: za Jagnjetom ti greš, ki deviške Matere je čisti cvet. On tvoja je opora! On prvi pred teboj povzdignil lastno žrtve je k Očetu. O, še žari krvavi cvet iz Golgote, še božji Pelikan ti deviške prsi nudi, iz njih piješ moč, da iz zarij

svetlih v še svetlejši zarje kot sonce vstaja tvoja svetost!"

Do solz ganjeni so ga vsi poslušali. Metod je tiho stopil k bratu, ga objel in dejal: "Hvala ti, Konstantin, sončece moje!" Za Metodom so pristopili še drugi, mu molče stisnili roko, on pa je vsakega objel z bratskim poljubom.

+

"Hvala Bogu, glavni del našega poslanstva v Rimu je po teh slovesnostih dokončan," je dejal Metod.

"Ne še, Metod. Doseči moramo še ustanovitev samostojne slovanske škofije."

"Škofija brez škofa?" je podvomil Metod.

"Zakaj brez škofa, ali misliš, brat, da te papež ne more posvetiti za prvega slovanskega škofa?"

Metod je prebledel. "Ne govori tega! Ti si za to službo in čast bolj primeren, in marsikateri izmed učencev tudi."

"Premradi so, čeprav jim izkušnja ne manjka," se je Konstantin ljubeče ozrl na vse tri novoposvečene duhovnike. Resno so ga poslušali, vendar nihče izmed njih njegovih namigov ni vzel zares.

Konstantin je tudi v Rimu nadaljeval svojo učiteljsko službo. Vso skrb je posvetil najprej svojim slovanskim učencem: bogatil je njihovo znanje in poglobljal njihovo vero, da bi mogli biti kos težki nalogi med svojimi brati. Po navadi tedanjih učenjakov je imel v grškem samostanu svete Praksede predavanja in učene pogovore. Rimljani so hodili k filozofu in ga spraševali o vsem ter so od njega odhajali zadovoljni.

Glas o Konstantinovi učenosti, modrosti in svetosti je prišel do ušes papeža Hadrijana. Med slovanskim bogoslužjem v čast svetemu papežu in

mučencu Klementu v njemu na čast posvečeni cerkvi, se je svetima apostoloma Slovanov zahvalil, da sta prinesla dragocene svetinje.

"Kako naj tem svetim možem povrnemo njihov trud in ljubezen, ko so na daljnem Krimskem polotoku iskali svete ostanke? Mislimo, da najbolje s tem, da enega izmed njih posvetimo v škofa katoliške Cerkve in nadpastirja Kristusovih učencev med slovanskimi rodovi, med katerimi ti možje uspešno delujejo kot blagovestniki."

Verniki so onemeli od veselega presenečenja, potem pa z navdušenim ploskanjem potrdili papeževe besede.

"Za to službo smo po resnem premisleku izbrali tebe, filozof Konstantin, ki si tudi tu v Rimu neutrudno oznanjal božjo besedo. Pristopi, da te mazilim za škofa Kristusove Cerkve!"

Mašnik Kliment je od sreče zahlipal. Najrajši bi se vrgel v objem ljubeznivemu učitelju in prijatelju iz mladih let. Njegove ustnice so v ganjenosti ponavljale: "Moj Konstantin škof! Kako sem srečen, o Bog, hvala ti večna!"

Verniki so v sveti tišini spremljali obred škofovskega posvečenja. Po slovesnosti je rimsko ljudstvo obkolo škofa Cirila in ga hotelo v sprevodu nesti do samostana svete Praksede. On pa se jim je ljubeče umaknil rekoč: "Ne spodobi se, da bi meni izkazovali večjo čast kot papežu in mučencu Klementu. Danes je njegov praznik!"

Papež Hadrijan je s posvečenjem Konstantina za škofa hotel obnoviti stari nadškofijski sedež v Sirmiju, nekdanji prestolnici Panonije. Ko so barbarski narodi leta 582 zavzeli Sirmium, je nehala obstajati škofija, ki je bila že v prvih časih krščanstva zelo znamenita. Po izročilu naj bi bil prvi sirmijski škof sveti Andronik, eden izmed sedemdesetih Kristusovih učencev.

21. MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč

bo letos v soboto 30. septembra

v sydneyanskem verskem središču sv. Rafaela.

Prijave za nastop sprejemajo slovenska verska središča

v Sydneyu, Melbournu in Adelaidi.

Naj bo tudi letošnji koncert uspešno srečanje naše mladine!

Letos obhajamo petdesetletnico konca vojne in tudi konca grozot zloglasnih nacističnih taborišč. To je doživljalo tudi precej Slovencev, a žal malo drugače kot drugi zaporniki: v strahu za življenje pred rojaki - komunisti. Zadnje dni svojega "dachaustva" je v glasilu "V novo bodočnost" (izdajali v begunstvu slovenski frančiškanski kleriki) kmalu po rešitvi živo opisal p. BENO KORBIČ OFM, zdaj zlatomašnik v Lomontu, na ameriških Brezjah. S p. Klavdijem Okornom OFM, zdaj že pokojnim, sta preživela Dachau. Iz Amerike sta leta 1951 prišla v Avstralijo ter zaorala ledino med tukajšnjimi rojaki kot prva dva slovenska duhovnika. Sta tudi ustanovitelja MISLI in p. Beno je bil njih prvi urednik. — Op. ur.

NO, s pota iz Ljubljane bi vas morda zanimalo to, kako smo preživeli na Jesenicah strašen bombni napad.

Na Jesenice smo se pripeljali zjutraj, ko je ravno tulil predalarm. Zato so nas potegnili s postaje naprej pod hrib, kjer smo čakali do pol dveh. Nato je bilo predalarna konec in naš vlak se je zopet premaknil na postajo. Pa komaj smo obstali, že smo slišali letala. Zaklenili so nas v vagone, medtem ko so Nemci bežali v zaklonišča. In že je padalo...

Saj slišali pravzaprav nismo dosti, a ko sem se opogumil in pogledal skozi okno, je bilo krog nas vse razbito. A pri prvem valu ni šel - hvala Bogu - noben jekleni ptič nad našim transportom. Že po nekaj minutah pa so se letala vrnila in takrat je bilo huje. Medtem ko je bilo postajno poslopje prvokrat zadeto le na enem koncu, je bilo zdaj v polno. Za nas, ki smo doživljali v zaklenjenih vagonih nepopisne občutke, je bila sreča v tem, da se je streha perona nagnila in odnesla glavni sunek. Sicer bi naš transport napad drugače čutil. Eno letalo je pri drugem valu očitno vzelo za cilj naš vlak. Na srečo je padla bomba za zadnjim vozom, a druga točno na prvi vagon, kjer je ostala edina trojka nemške straže. Tako so bili vsi trije na mestu ubiti, medtem ko se ni nam nič pripetilo. Bili smo le pošteno umazani od blata in prahu.

Od kamenja so bili vsi vagoni tako preluknjani in razbiti, da so nekateri našega nemškega spremstva zahtevali, naj nas peljejo nazaj v Ljubljano. Toda vodja transporta je vztrajal, da gremo dalje. Popravili so takoj en tir in transport se je premaknil - cilju naproti.

Sprejel nas je strašni Dachau...

O strahotah nemških koncentracijskih taborišč

ste gotovo že mnogo brali. Nekaj kratkih vtisov naj bi zaenkrat zadostovalo.

Tistikrat sem delal na njivi. Kar oči so se mi zasvetile, ko sem opazil v bližini korenček, ki je gledal iz zemlje. Napeto sem čakal, da SS-ovski stražar izgine. Res je šel kmalu k drugi skupini - jaz pa brž z lopato nad korenje. Zasadim, vzdignem - že se je prikazal... Pa še prav nič gnil ni bil. Ravno sem se sklonil, da bi ga pobral, pa me je nekdo brcnil v zadnji konec, da sem odskočil nekaj metrov, dasi sem se drugače komaj premikal od lakote. SS-ovec je bil, ki ni ubogemu kaznjencu privoščil niti korenčka...

Pa je kar lepo danes obujati spomine. Tistikrat pa so me obdajali drugačni občutki. Si morete predstavljati, kako lep pogled: cela kolona živih mrličev si na Blockstrasse obira uši, pa jih je toliko, da si jih je vsakdo več nalezal kakor pobil.

Ali pa, ko se je "štuba" - pet sto ljudi - vračala z dezinfekcije. Pobrali so nam vse naše strgane cape, mi pa smo se vlekli po taboriščnih ulicah v Adamovi obleki proti svojim barakam. V največjem mrazu smo morali vzdržati vso dolgo noč brez vsake obleke ali odeje... To so spomini!

Pa naj preskočim na dan, ko smo zvedeli za prihod Amerikancev!

Bilo je 29. aprila 1945, nekako ob petih popoldne. Sedel sem ravno žalosten v "štubi", kar pride tudi do naše barake vesela novica. Pa saj se mi ni ljubilo niti vstati. No, končno sem le šel gledal osvoboditelje, a sem pri tem doživel prvi "profit". Isti dan sem namreč dobil od nekega francoskega duhovnika, ki je dobil paket, zavojček tobaka. In tega mi je ob tej priliki nekdo sunil. Za

to obrt so imeli mnogi - predvsem Rusi - visoko šolo.

Za drugi dan so nam obljubili večji kos kruha in pol mesne konzerve. Ali razumete, kaj je to pomenilo za nas, lačne izstradance? Veseli smo čakali jutra...

Po apelu naslednji dan sem si z lazaristom Beletom sam nekaj skuhal; pa sem že pozabil, kaj je bilo. Dobil sem od francoskega duhovnika. A komaj je bilo skuhan, že pristopi k meni nekaj taboriščnih policistov - Judov. Vprašali so me, če sem jaz tovariš ta in ta; moral sem z njimi. Tako so nas po Apellplatzu nabrali od petnajst do dvajset Jugoslovancev. Tudi patra Klavdija so medtem aretirali.

Čudni občutki za dneve, ko je vsak pričakoval svobodo! Pa razumeti morate, da smo bili Slovenci deljeni v komuniste in protikomuniste. In prvi so imeli v rokah taboriščno policijo. Takoj so nam vse pobrali, kar smo imeli "vrednega", celo zobno ščetko in robce. Ostali smo v samih hlačah, srajci in suknjiču. Tolažili so nas, da tako "ne bomo več rabili". Po raznem mučenju so nas vtaknili v bunkerje. Patra Engelhard in Klavdij sta bila prej sicer v istem bloku kot jaz, a sta bila deležna udobnosti druge kletke.

Moj bunker je bil majhen, pripravljen pač le za enega. Nas pa je bilo šest. Ni imel oken, ker so bila zazidana. V njem je bil samo vodovod in straniščna školjka, ničesar drugega.

Prvi dan nismo dobili ničesar jesti. Vsak blok bi moral poslati hrano za nami, pa kaj, ko so bili sobni starešine sami komunisti. Tako je bil v mojem prejšnjem bloku v prvi sobi starešina Ljubljčan Egon Strnad, tiskar ali kaj, če ga kdo pozna. Prvo, kar mi je povedal, ko sem prišel pod njegovo komando, je bilo to, "da bo po vrnitvi o. Gracijana (takratni predstojnik slovenskih frančiškanov - op. ur.) obesil na prvi kandelaber". Hvala Bogu, da nisem bil več v duhovniškem bloku, ker za zadnji transport ni bilo prostora. Tako sem bil na koncu "številka" v osmem bloku. Naš "štubak" je bil neki Poljak, ki se je edini od komandantov spomnil in nam proti večeru poslal južino: pol kosa kruha in pol konzerve. V bunkerju pa šest lačnih ljudi!... Delili smo: vsak en grižljaj in je bilo konec. Dobiček sem imel vsaj s tem, da mi je ostala škatla, ki sem si jo dal pod glavo. Ležali smo na tleh brez vsake deke, pa sem vendar odlično spal. Le zjutraj me je malo uho bolelo, ker je bilo od "vzglavja" skoraj presekano. A nič ne de!

Po dveh dneh smo bili vsi čisto pijani, ker nam je še zraka primanjkovalo. Kar oddahnili smo se, kadar je kdo odprl okence pri vratih. No, tretji dan

so - hvala Bogu! - na povelje Amerikancev vsaj odzidali okna. Se čudite, da so tudi Amerikanci vedeli za nas, kaj? Tovariši so nas zaprli pod pretvezo, da smo SS-ovci. Nihče od osvoboditeljev se ni zmenil za nas in pomislil, kako je vendar mogoče, da so bili taki ljudje za bodečo žico dachauskih strahot. Saj so bili SS-ovski kaznjenci zaprti izven žice. Ko so nas vodili preko Apellplatza, nas je neka Amerikanka - "zločince SS-ovske" - celo fotografirala...

Sam bunker jim ni bil dovolj. Tudi zmerjali in pretepali so nas, kar pa je na srečo po nekaj dneh prenehalo. Nato so prišli nekajkrat na obisk Amerikanci. Dopovedovali smo jim svojo nedolžnost, pa niso hoteli vzeti na znanje. A končno so vendar zahtevali - pozneje sem zvedel, da na pritisk duhovnikov - naj nas zaslišijo in kaznujejo po zasluženju. Seveda so z delom začeli kaj počasi. Prva sta prišla na vrsto dva iz Sokolske legije in sta sebi v dobro zatrjevala, "da z nami - razbojniki - nimata nič skupnega". Nato smo prišli na vrsto tudi mi trije frančiškani. Seveda naše krivde pri zaslišanju niso mogli dokazati in so nas morali izpustiti. Pozneje sem izvedel, da naših zapisnikov Amerikancem še predložiti niso upali. In enkrat sem sam slišal, kako so se tovariši menili, da je škoda, da nas niso takoj prvo noč spravili s poti, kakor so napravili komunisti nekaterih drugih narodnosti s svojimi "brati"...

V bunkerju sem bil nekako štirinajst dni. Kljub razmeram sem bil vedno dobre volje. Posnemal me je le poročnik Bojc, ostali so se bolj klavrno držali: Neki starejši gospod Maver tega ni mogel razumeti. "Vama je lahko, ki imata vero," je tožil, "moj bog pa je bil uživanje materije" (a to je povedal z drugimi besedami!). Pozneje je od slabosti umrl. Klical je duhovnika, a je prepozno prišel. Morda se ga je Bog le usmilil, saj je veliko pretrpel in mnogo razmišljal. Zlasti v bunkerju smo se mnogo pogovarjali.

Končno so me po nekem zaslišanju ob desetih zvečer vtaknili v drugo celico. V njej sem našel med drugimi Bitenca, ki je bil ustreljen po vrnitvi v Ljubljano. Revez je bil hudo bolan in čisto pri kraju, saj je po vsem taborišču razsajala strašna driska. Komaj je mogel napraviti od ležišča do školjke. Ničesar ni jedel in celo stenic ni mogel več pobijati.

Ah, stenice! Koliko jih je bilo: vse črno! V takem nisem mogel niti očesa zatisniti, zato sem jih začel pobijati na žive in mrtve. Sprva sem jih s koščkom papirja, potem pa kar z roko. Nad dve uri sem se boril za obstanek in jih pobil gotovo štiristo, če ne več. Potem sem bil pretrujen in sem legel.

Pa le pomislite: trumoma so lezle po meni, da sem se znova spravil na delo. Še po obrazu sem jih mastil, da sem bil ves krvav in umazan. Končno me je premagal spanec. Drugi dan sem nadaljeval "krvavo klanje", pa nisem imel več časa, kajti prišli so po mene in me končno - skupaj s Klavdijem in Engelhardom - izpustili. Vrnili smo se v svoj blok. Tovariši v bloku si v začetku sploh niso upali z nami govoriti. A bilo mi je vseeno. Čim manj sem imel opraviti s to družino, tem bolje sem se počutil. Edina naša skrb je bila, kako priti čim prej iz taborišča. Bilo je težko, saj smo bili še vedno za žicami in zastraženi.

Končno se je nama z Engelhardom posrečilo, da sva prišla izza žice v ameriški revir. Postala sva ambulantna bolničarja. Ostali so morali čakati v bloku.

Delo v bolnišnici je bilo precej težavno. V sobi sem imel okrog petdeset ljudi, ponajveč bolnih na driski ali tifusu. Če pomislite, da so bili vsi do skrajnosti onemogli in izčrpani ter niso mogli napraviti niti koraka, vam bo služba bolničarja jasna. Moral si tehati od postelje do postelje, a še si bil mnogokrat prepozno na mestu... Prve dneve sem kar mižal, pozneje sem se pa vsemu privadil. Glavno je bilo to, da sem svobodneje dihal, dasi je bila še kontrola nad nami. Ogleдал sem si teren in iskal možnost za beg, če bi drugače ne bilo mogoče priti iz taborišča.

Tudi hrana je bila za naju v ambulantni mnogo boljše. Ker sva imela takoj prvi teden nočno službo, sva dobila kosilo opolnoči. Nočno kosilo pa je bilo iz ameriške kuhinje. Torej več kot odlično! Naslednji teden sem pa goljufal: opuščal sem svoje taboriščno kosilo, ki ni bilo bogve kaj in slabo pripravljeno, ter se zmenil, da me je nekdo nočnih strežnikov zbudil opolnoči. Tako sem zopet dobil ameriško hrano. Tudi sam sem bil skoro ves čas pomalem bolan, pa še ne prehudo. Dobro je bilo, da sem mogel v bolnišnici stalno jemati zdravila.

V revirju sem služil do 8. junija. V tem času je prišel sem tudi g. Šeškar, medtem ko je bil Klavdij še za drugo žico. A se mu je s sojetniki kmalu posrečilo spraviti do komandanta listino z našimi imeni in s prošnjo, naj nam da odpustnico. Sicer nam je ni izdal, dal pa je dovoljenje, da smemo stanovati v mestu. Komaj so imeli list v rokah, že so jo odkurili. Po nas v revir niso prišli, ker se jim je zaradi domačih komunistov preveč mudilo in morali bi iskati tudi posebno dovoljenje za vstop.

Tako sva z Engelhardom čakala, ker nisva vedela, kako bi prišla ven. On je ves čas kolebal, ali bi se vrnil domov, ali bi ostal v Nemčiji. Prav v zadnjih dnevih se je odločil, da se bo pridružil

transportu. Res je z nekim goriškim duhovnikom odšel v domovino, pa jo je še poceni odnesel. Goričan je dobil doma dvajset let zapora...

Nekega dne je prišel Klavdij iz mesta po mene in Šeškarja. Brž sva pobasala nekaj stvari, nabrala nekaj ameriških kočev, nekaj blaga pa sva sprejela za delo. Stražar ni bil zadovoljen, ker se mu je zdelo, da imava preveč. Vse nama je pobral in naju pognal nazaj, medtem ko je Klavdij srečno prišel na prosto, ker ni imel ničesar.

Klavdija nato dva dni ni bilo na spregled. S Šeškarjem sva bila kot na traju, ker se je pripravljala zadnji transport za Slovenijo. Vse so nas hoteli s silo odpeljati domov. Zato sem budno opazoval teren, kjer bi se dalo uiti ali vsaj skriti. Končno so prišli klicat Engelharda, ki se je medtem dokončno odločil, kakor sem že omenil. Seveda so prišli z namenom, da pobašejo nas vse. Kratko slovo od sobrata in skočil sem pravočasno iz barake. Opazoval sem jih od daleč, ko so me iskali, in pazil, da sem se izognil njihovim očem. V tem je prišel tudi Klavdij. Hitro sem nabral nekaj stvari ter jo z njim in Šeškarjem mahnil proti straži. Ta dan sem imel srečo. Vendar nas je pri vratih revirja le opazil eden tovarišev in jo brisal za nami. Zato smo še bolj pohiteli in z dovolilnico, ki je bila datirana sicer nekaj dni nazaj, srečno prišli iz revirja. Na srečo preganjalec ni mogel za nami, ker ni imel dovoljenja.

Tudi pri glavnem vhodu dachauskega velenja smo prišli ta dan srečno brez vsake kontrole. Pozneje mi je prijatelj, ki je imel stalno izkaznico za vstop v taborišče, prinesel še one stvari, ki so mi jih pri prvem poizkusu odvzeli. Tako sem jo kar dobro odnesel.

Kako sem korakal s punkljem v roki po taboriščni cesti proti mestu! Strahu, da me spet kdo zagrabi in potisne nazaj za bodeče žice, še ni bilo konec. Vendar je bil nepotreben: **bil sem prost!!!!**... Kako čuden občutek po tolikih mesecih trpljenja. Sicer še nismo imeli odpustnice, a vendar: Kdo bi me dobil, če bi me iskal izven taborišča?

Bil sem prost!

Grob
p. Klavdija
Okorna
med
pokojnimi
sobrat
v Lemontu

Dan v mojem dnevniku

TOREK, dne 16. maja 1995.

Pol štirih zjutraj. Zbudil sem se prezgodaj, a sem se odločil vstati, ker drugače dobim glavobol in se moj dan slabo začne.

Včeraj je bilo krasno jesensko vreme, zame pa še posebno zanimiv dan: obiskal sem starega znanca, zdaj mrtvoudnega prijatelja, umetnika Stanislava Rapotca. Že nekaj časa skrbijo zanj v Vacluse Nursing Home, 13 Young Street, Vacluse. Nisem vedel, v kakšnem stanju ga bom dobil, a vseeno sem vzel s seboj nekaj stvari, ki bi ga morda zanimalo: nekaj slik, The Australian Slovenian Review, mojo knjigo Možje s Snowyja, zbirko pesmi Živi naj slovenska beseda! in Mojo Slovenijo. Poleg tega sem mu nesel pozdrave, kakor mi je Dorica naročila preteklo nedeljo. Prav vse je prišlo v poštev med dveurnim obiskom.

Dom onemoglih, v katerem se Stanislav nahaja, je dvonadstropna stavba med zasebnimi hišami, nekoliko odmaknjena od ulice, da je ob vhodu nekaj prostora za parkiranje avtomobilov. Ima ograjeno dvorišče in verando, kjer so postavljene tjavdan bele plastične mize in stolice med vozički za nepokretne.

Ko sem vstopil, mi ni bilo treba nič iskati, ker sem takoj zagledal Rapotca: sončil se je na vozičku sredi dvorišča ter s slušalkami na ušesih poslušal klasično glasbo. To je imel ob sebi v štirih kasetah. Eno od teh sem si zapomnil: imela je naslov "Cavalleria Rusticana".

Stanislav me je takoj spoznal in mi ponudil mrzlo levo roko, dočim mu je desna ležala, otekla in podprta, na kolenih. Nobenega glasu ni mogel dati iz sebe, čeprav se je trudil. Zdelo se je, da mu gre na jok. Mlad bolničar je krožil okoli njega, a se je odmaknil, ko sem se približal. Takoj sem videl, da bolnik dobro razume, če ga kaj vprašam, a odgovoriti ne more, le z obrazom pokaže da ali ne. Vprašal sem ga, če ima kaj obiskov, če pride kaj njegov znanec Tomaž Možina, če se spomni pokojnega patra Bernarda Ambrožiča, patra Cirila, in tako naprej. Na vse to mi je brez besed pritrdilno

Naš umetnik
STANISLAV
RAPOTEC

pokimaval. Pokazal sem mu fotografijo, na kateri stoji on sam pred ogromnim drevesom "Ficus macrophylla" (Moreton Bay Fig), blizu njegovega doma v Double Bay. Sliko sem posnel, ko sva ga lansko leto obiskala z Jožetom Prešernom, urednikom Rodne grude. Pokazal sem mu tudi fotografijo patra Ambrožiča, tiskano v knjigi Možje s Snowyja. Tudi ta mu je razjasnila obraz, a ni se mogel normalno zasmejati, kot sem ga bil vajen od prej.

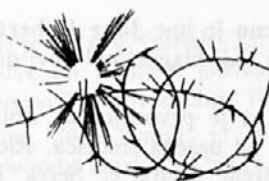
Ko sem že hotel oditi pred poldnevom, se je Stanislav krčevito trudil izreči besedo "še". Očitno je hotel, da še ostanem. Vzel sem list iz aktovke in na veliko napisal abecedo ter mu rekel, naj pokaže črke, ki bi jih rad izgovoril. Šele ko je pokazal črki Š in E, sem dobil potrjeno, kaj hoče. Tudi bolničarka, ki je prišla blizu, je razumela njegovo željo in rekla, da lahko ostanem in mu pomagam pri kosilu. Tako sem ostal še eno uro in mu res pomagal, da je lažje jedel s posebno zakrivljeno žlico v levi roki. Nazadnje je še popil kozarec soka, nato sem ga obrisal okoli ust in počistil pred njim.

Spet me je ustavljal in na jok mu je šlo, ko sem se končno odločil, da odidem, on pa ni mogel izustiti besede v pozdrav. Res, kako težko mora biti človeku in še zlasti umetniku, ko se ne more več izraziti ne z besedo in ne s čopičem, ker je jezik mrtvouden in mu desna roka leži omrtnela na kolenih!

Obljubil sem mu, da pridem še.

IVAN KOBAL

JUNIJSKI SPOMINSKI DNEVI

TE DNI je naša domovina kakor romarsko svetišče ali posvečen kraj, kjer bi bilo najbolj primerno molčati, premišljevat in moliti, je začel svojo pridigo pri maši na Teharjah mariborski škof dr. Franc Kramberger. Franci Petrič v Družini dodaja, da je s temi besedami škof dal ton vsem prireditvam, ki so se od 18. junija dalje zvrstile po naši rodni domovini. Tudi te prireditve so bile namenjene spominu konca druge svetovne vojne, a prav tako spominu usodnih dogodkov istega časa: begunstvu tisočev zavednih Slovencev in izdaji ter pobojem protikomunističnih borcev ter mnogih drugih, ki se niso strinjali z zmagovalci. Rojakom doma so se pridružili izseljenci iz vseh delov sveta: iz Zahodne Evrope, Združenih držav, Kanade, Argentine, Avstralije... To je bil pohod naroda za izpričanje resnice, ki jo hočejo nekateri, ko je že tajiti ne morejo več, vsaj pomesti v kot in o njej molčati.

+ Dne 18. junija 1995 se je zbralo na **TEHARJAH** nad 4000 ljudi k maši mariborskega škofa za vse tiste, ki so umrli tu v takratnem taborišču, ali pa bili od tu odpeljani do množičnih grobišč ter zverinsko pobiti. S škofom je somaševalo 25 duhovnikov. Prepeval je celovski "Gallus", ki je lani gostoval pri nas v Avstraliji ter nam je ostal v najlepšem spominu. Sledil je tudi kulturni spored z več govorniki od doma in zdomstva.

+ Dan 20. junij je bil posvečen **VETRINJU**, kjer so se v maju 1945 zbirale trupe slovenskih beguncev in odkoder je bil velik del izdan ter vrnjen v mučeništvo in smrt. Maševal je v vetrinjski samostanski cerkvi celovski škof dr. Egon Kapellari, somaševal pa ljubljanski pomožni škof zlatomašnik Jože Kvas, ki je imel prav takrat v Vetrinju svojo novo mašo. Somaševalo je še dvanajst duhovnikov, prepeval pa spet celovski "Gallus". Molitev tisoč romarjev se je dvigala pod oboke vetrinjskega svetišča.

+ V petek 23. junija se je prekotisočglava množica zbrala v **ŠKOFOVIH ZAVODIH** v Šenvidu. Tu so se pred vojno vzgajali mnogi naši izobraženci, po vojni pa umirali od mučenja in od tu poslani v smrt. številni vrnjeni begunci. Spominski umetniški večer je pripravilo društvo Slovenija v svetu. Poleg drugih je bil slavnostni govornik prof. Tone Vivod.

+ V soboto 24. junija so slovenski rojaki iz vseh koncev sveta poromali na **BREZJE** k Mariji Pomagaj. Mašo je vodil koprski škof dr. Metod Pirih, ki je odgovoren za dušnopastirstvo med izseljenci. Brezjska bazilika je bila polna do zadnjega kotička. Škof Pirih je pri kapeli Marije Pomagaj blagoslovil posebno zahvalno ploščo, dar ameriških Slovencev. Na njej je zapisano tole:

**Mi, ki živimo daleč v tujini,
k Tebi se vračamo polni želja;
mi, ki umrli smo daleč od doma,
v srcih nosili smo Tebe, Gospa.
Prosi za ene in druge Boga!**

+ Vrhunec spominskih dni pa je bilo romanje k glavnemu grobišču zverinsko pobitih, k breznu Pod Krenom v **KOČEVSKEM ROGU** na nedeljo 25. junija. Tu se je zbralo nad 15.000 rojakov. Ob somaševanju 45 duhovnikov, beograjskega nadškofa dr. Franceta Perka in torontskega nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča, je vodil bogoslužje ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Triurno slavlje je bilo polno molitev, zbranosti, tihega premišljevanja, trpke bolečine... Pa tudi zmagošlavja ob misli, da imamo, kakor je dejal slavnostni govornik prof. Justin Stanovnik, samostojno državo, ki jo je branila domobranska vojska, še preden je bila ta država rojena. Tudi tu se je obletno bogoslužje znilo v bogat kulturni spored.

+ Spominskemu tednu se je za konec pridružila še prireditev **RESURRECTURIS** v ljubljanskem Cankarjevem domu dne 29. junija. Prav tako dne 1. julija spominska slovesnost ob grobišču na **LEJŠAH** nad Cerknim in pa v **ŽUŽEMBERKU** blagoslov med revolucijo požgane in zdaj obnovljene farne cerkve na nedeljo 2. julija.

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 015 555 840 Fax: (03) 9853 6176

Dom počitka m. Romane - Mother Romana Home

11 - 15 A Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

ČEPRAV ves svet in z njim Avstralija slavi sveta brata, Cirila in Metoda na dan 14. februarja, mi pršlavljam zavetnika naše cerkvice po slovenskem cerkvenem koledarju, po katerem imata god na dan 5. julija. Tako obhajamo žegnanje ali proščenje naše cerkve že vsa leta na prvo julijsko nedeljo. Tudi letos je bila za slovesno bogoslužje praznika cerkev polna, po cerkvenem opraviu pa tudi dvorana. Naše pridne gospodinje so spet napolnile mize, da je bilo za vse udeležence proščenja vsega dovolj. Zahvala vsem, članicam Društva sv. Eme pa za postrežbo. Te so priredile tudi srečolov z lepimi dobroti, ki je prinesel 297 dolarjev. Društvo sv. Eme z izkupičkom v dvorani pomaga našemu središču, vedno kaj izboljša ali dokupi kaj novega, da sem res hvaležen za pozornost.

Tudi KOSILO ZA UPOKOJENCE, vsako tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši, je kar lepo vpeljana. Vedno se pridružijo tudi drugi mlajši in vsi so rade volje postreženi. Kosilo je vedno odlično, cena več kot zmerna in čas ob prijetnem kramljanju hitro mine. Navadno je razdeljenih okrog osemdeset kosil. Kuharice se menjavajo in ena skupina je boljša od druge. Vsa čast vsem in iskrena zahvala za prostovoljno delo!

POROK ta mesec v naši cerkvi nismo imeli. V Ameriki je mesec junij znan kot "mesec nevest", tu pa se ravno v juniju s hladnimi dnevi število porok občutno zmanjša. KRSTI pa so bili trije in vsi na nedeljo 18. junija:

Alana Kristina je ime hčerki Pavla Morgante in Anite r. Sankovič. S krstu so jo prinesli iz North Carltona.

Cesare Galli in Dominique r. Slavec pa sta

krstila prvorojenca, ki mu je ime **Jake Robert**. Po krstu sem mladi družini tudi blagoslovil novi dom v Glen Waverley.

Treji novokrščenec pa je prvorojenček družine, ki živi v Kew ne daleč od našega središča. Richard Edward Maguire in Irene Nelly r. Šerek bosta sinčka klicala **Michael Anthony**.

Vsem trem novokrščencem naše najboljše želje na življenjsko pot kristjana!

Žal nam s pogrebi ni bilo prizanešeno. Sestra Smrt nas kar redno in pogosto obiskuje.

AVGUŠTINU GRGIČU je na dan 1. junija odpovedalo srce. Dne 6. junija je bila pogrebna maša cerkvi Karmelske Matere božje, Sunbury, grob pa je dobil na pokopališču Bulla. Pokojnik je bil rojen leta 1924 v vasi Gorjansko blizu Komna na Krasu. V Avstralijo je došel leta 1956 in se najprej nastanil v Sydneyu, po nekaj letih leti pa. prišel v Viktorijo. Kupil je malo farmo v Romseyu za Mt. Macedonom, kjer je živel mirno družinsko življenje z ženo Hermino, po rodu iz Avstrije, ter otokoma Viko in Markom.

Dne 7. junija pred polnočjo je v RMH zaključila zemsko pot po dolgotrajni težki bolezni **MARIJA MESTROV**, ki je s svojo družino živela v St. Albansu. Rojena je bila Kolmanič dne 2. marca 1943 v Središču ob Dravi. V Mariboru se je v juniju leta 1966. poročila s Pavletom, ki je po rodu iz Šibenika. Naslednje leto v juniju pa sta že emigrirala v Avstralijo, kjer je bil sin Julij leta 1973 krščen v naši cerkvi. - Pri nas smo molili rožni venec ob krsti v ponedeljek 12. junija, v torek 13. junija po maši zadušnici pa je pokojna Marija dobila svoj zadnji zemeljski domek na keilorskem pokopališču.

Menim, da je posebna milost, če dolgotrajni bolnik ne umre v bolnišnici, ampak doma, med domačimi in v njih oskrbi. OTO ZDRAŽIL je izdihnil 18. junija na svojem domu v. Sale, Gippsland, v naročju žene Cilke, obdan z vsemi domačimi. Bil je po dolgotrajni bolezni, ki mu je izžrpala moči, in kot kristjan lepo pripravljen na srečanje z Bogom. Pokojnik je bil rojen 17. julija 1915 v Mariboru, po poklicu električar, zdaj seveda že v pokoju. Poročil se je leta 1937 v mariborski frančiškanski baziliki Matere usmiljenja s Cecilijo Kroke. V Avstralijo sta emigrirala leta 1957 s tremi otroki. Iz Genove so na ladji "Flaminia" dospeli v Melbourne, kjer so živeli 25 let in so otroci - Evelina, Erik in najmlajša Lilijanca (zdaj že učiteljica in mama) - zlasti prva leta veliko sodelovali pri kulturnih prireditvah. Nato so se odselili v Loch Sport, po trinajstih letih pa v Sale.

Tam je bila v četrtek 22. junija pogrebna maša, molitve ob zadnjem slovesu v Traralgonu pa sem jaz opravil v slovenščini. Truplo je bilo upepeljeno.

Dne 29. junija je v bolnišnici v North Ringwoodu umrl STANKO IVANČIČ, star 67 let. Rojen je bil v Bujah v Istri ter je emigriral v Avstralijo leta 1949, torej med prvimi. Imel je farmo v Gippslandu, pred nekako dvanajstimi leti pa jo je opustil in se preselil v Melbourne. Živel je v North Ringwoodu, poročen z Vesno r. Maneva, makedonskega rodu. Za njim žaluje tudi hči Jaqueline. Pogreb je bil v ponedeljek 3. julija na pokopališču v Warrandyte.

Vsem štirim pokojnim naš spomin v molitvah, žalujočim sorodnikom pa iskreno sožalje ob izgubi.

NA TELOVO (nedelja 18. junija) smo z deseto mašo združili tudi procesijo okrog cerkve z blagoslovom na vrhu stopnišča. Tudi nekaj narodnih noš je popestrilo to našo versko in narodno tradicijo. Prav je, da jo ohranjamo tudi v izseljenstvu, čeprav so naše procesije kaj skromne v primeri s farnimi procesijami, ki smo jih bili vajeni v svoji mladosti doma.

V NEDELJO 25. junija smo se spomnili pri deseti maši z molitvijo rojstnega dne Slovenije, po bogoslužju pa se udeležili slovesnosti dviga slovenske zastave, ki je zaplapolala poleg avstralske med cerkvijo in Domom m. Romane. Med nami je bil ta dan tudi g. Aljaž Gosnar, odpravnik poslov veleposlaništva RS v Canberri. V dvorani so nato ponovili kulturni spored, ki ga je za praznovanje slovenske državnosti priredil viktorijski SNS že na sobotni večer. (Glej spodnjo sliko!) Ob kralju

Tobin Brothers

Viktorijskim Slovincem
na uslugo v času žalovanja

Head Office: 189 Boundary Road
NORTH MELBOURNE

328 3999

BERWICK	796 2866	MOORABBIN	555 9088
CRANBOURNE (059) 96 7211		NOBLE PARK	558 4999
DONCASTER	840 1155	PAKENHAM (059) 40 1277	
EAST BURWOOD	886 1600	RINGWOOD	870 8011
ESSENDON	331 1800	ST ALBANS	364 0099
FRANKSTON	775 5022	SUNSHINE	364 8711
GARDENVALE	596 2253	WERRIBEE	748 7900
GLENROY	306 7211		
MALVERN	576 0433	Frances Tobin & Associates	596 8144

TOBIN BROTHERS PTY LTD (AFDA)

Na vrtu imam dvajset grmov rdečega ribeza, ki rodi-
jo zelo dobro. Prodajam jih po izbiri kupca (deset do-
larjev vsak). IVAN MEJAČ, Greensborough, Victoria
Telefon: 9 435 0127

Matjažu in njegovi zgodbi se je razvil pester spored
petja in recitacij, glasbenih točk in plesa ter
prikazov slovenskih narodnih lepot na platnu.

Vse najboljše za rojstni dan, Slovenija! Lepo
smo praznovali tvojo državnost.

Naj kar tu omenim, da bodo prihodnje MISLI
skupna številka za avgust in september, dobili pa jo
boste - upam - za konec avgusta. P. BAZILIJ

Foto: S. Novak

IZPOD TRIGLAVA

NOVOMAŠNIKOV ima Slovenija letos enaindvajset, kar je za majhen narod in v primeri z ostalimi večjimi deželami lepo število.

Ljubljanska nadškofija jih ima osem: **Bojan Dragonja** (župnija Krško), **Marko Košir** (župnija Tržič-Bistrica), **Mitja Leskovar** (župnija Kokrica), **Jernej Marenk** (župnija Selca), **Janez Mesec** (župnija Koroška Bela), **Jože Rački** (župnija Fara pri Kočevju), **Franc Švigelj** (župnija Begunje pri Cerknici) in **Janez Zdešar** (župnija Preserje).

Mariborska škofija ima letos štiri novomašnike: **Srečko Hren** (župnija Kebelj), **Silvester Molan** (župnija Zdole), **Franc Zorec** (župnija Ljutomer) in **Stanislav Žlof** (župnija Velenje-Sveti Martin).

Tudi koprška škofija ima štiri novomašnike: **Peter Fon** (župnija Tolmin), **Tomaž Kodrič** (župnija Brje), **Marijan Škvarč** (župnija Ajdovščina) in **Robert Ušaj** (župnija Šempeter pri Gorici).

Iz redovnih skupnosti pa je klaretinec novomašnik **Branko Cestnik** iz župnije Hajdina pri Ptuj. Salezijanski novomašnik je **Viktor Ganc**, rojen v župniji Sevnica. Trije novomašniki pa so iz jezuitskega reda: **Miodrag Kekić** je iz župnije Portorož, **Peter Lah** iz župnije Komenda, **Rudi Mohorič** pa iz župnije Selca.

Novoposvečenih diakonov, novomašnikov prihodnjega leta, pa ima letos ljubljanska nadškofija devet, koprška tri, iz redovnih skupnosti pa so trije salezijanci, en lazarist in en minorit, jezuitski trije diakoni pa so že letošnji novomašniki.

Vsem želimo stanovitnosti na težki poti duhovništva. Naj se vselej zavedajo, da jih je Bog izvolil v svojo službo ter jim bo tudi pomagal, da le zaupajo na božjo pomoč. Mi pa jih podpirajmo s

svojimi molitvami in jih priporočajmo v varstvo božji Materi Mariji.

VELIKA NOČ je sicer že minila in cvetna nedelja je za nami, a še je vredno omeniti, da se do druge velike noči ne pozabi: letos so v Sloveniji največjo butaro pripravili fantje v Zavrhu pri Dobrni (Celje). Kar 36 fantov jo je nosilo v dolino k farni cerkvi. Njena dolžina je bila - reci in piši - 57 metrov, tehtala pa je tri tone. Fantje so jo pripravljali celih štirinajst dni. To je gotovo rekordna velikost butare za Slovenijo, in ker druge dežele butar za cvetno nedeljo ne poznajo, je vsekakor tudi svetovni rekord, vreden omembe.

KOLIKO NAS JE? je važno in zanimivo vprašanje. Statistika pravi, da je lani v decembru živel v Sloveniji 1.989.477 prebivalcev. Od teh je bilo 964.375 moških, in 1.025.102 žensk. Številka pa je samo za 69 večja od števila prebivalstva v decembru leto poprej (1993). Med prebivalstvom Slovenije je bilo po isti statistiki 29 ljudi starih 99 let in več, kjer pa spet prednjači ženski spol: žensk je 26, moški pa so med temi stoletniki samo trije.

Od skupnega stalnega prebivalstva Slovenije (1.989.477) v decembru 1994 jih 19.744 ni imelo slovenskega državljanstva.

O ŽIVLJENJSKIH VREDNOTAH je bilo v Sloveniji že več anket. Po njih sodeč je za Slovence največja vrednota **družina**, saj tako misli skoraj polovica vprašanih. Na drugem mestu je **zdravje** (ena petina vprašanih), na tretjem pa **mir** (skoraj ena osmina vprašanih). Preseneča pa, da samo štirje od stotih mislijo, da je najpomembnejša življenjska zadeva **delo**. Za tretjino vprašanih je **poklic oz. zaposlitev** način preživetja za 16,5 odstotka vprašanih pa smisel življenja.

LENDAVA se trudi, da bi napravila iz sebe čim privlačnejši turistični kraj. V ta namen je občina obnovila tri stare vodnjake, ki jih nihče več ni uporabljal, a izkazalo se je, da imajo odlično, mrzlo in kristalno čisto vodo. Nastavke za pretok in zbiralne posode so naredili iz granita, lepo urejene okoliške zelenice pa lepšajo cvetne grede.

TURIZEM je lani v Sloveniji zelo napredoval in skoraj popolnoma premostil krizo, ki jo je tudi v tej dejavnosti povzročil razpad prejšnje skupne države. Statistike povedo, da je turizem leta 1994 pridal v državno blagajno nad 900 milijonov dolarjev, kar je za 27% več kot leto poprej. Tako je Slovenija zaslužila 475 dolarjev na prebivalca, kar je bilo sto

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

dolarjev več kot prejšnje leto.

V slovenskem turizmu je naša sosedna Italija vodilna država po številu gostov. Lani je Slovenijo obiskalo 176.000 gostov iz Italije, kar je 23% vseh tujih obiskovalcev.

Stalno narašča zlasti obisk slovenskih naravnih zdravilišč, kjer pa imajo komaj šestnajstino nočitvenih zmogljivosti in bo treba ta nedostatek čim prej rešiti.

Po ustvarjenem prometu si slovenski vodilni turistični kraji sledijo takole: Bled, Bohinj, Čateške toplice, Izola, Kranjska gora, Ljubljana, Moravske toplice, Podčetrtek, Portorož in Rogaška slatina.

IVAN HRIBOVŠEK, v enoumju zamolčani pesnik, je dobil spomenik v svojem rojstnem kraju Radovljici. Ko bi moral v nemško vojsko, se je raje odločil za gorenjske domobrance in žal po vojni, komaj 22 let star, končal v Kočevskem rogu v množičnem grobu. Pred slovesnostjo odkritja spomenika je bila v radovljiški farni cerkvi spominska maša za pokoj pesnikove duše.

Spomenik je delo akademskega kiparja Staneta Kolmana.

ALKOHOLIZEM je v Sloveniji zaskrbljujoči pojav, ki se leta v leto samo stopnjuje. Svetovna zdravstvena organizacija je pripravila pregled za

leto 1990, po katerem je jasno, da Slovenija spada glede alkoholizma v sam evropski vrh. Posebno visoko je v Sloveniji uživanje žganih pijač. Umrljivost za okvarami jeter zaradi čezmernega uživanja alkohola se je v zadnjih dveh desetletjih skoraj potrojila.

Na prvem mestu v Evropi je po umrljivosti zaradi obolenja jeter Madžarska - 52 primerov smrti na 10.000 prebivalcev, za njo pa je Slovenija s 34 primeri.

DOMOV ZA UPOKOJENCE ima Slovenija trenutno 63 po številu. In ker smo Slovenci, kakor pravijo, narod pevcev, je skoraj v vsakem teh domov večji ali manjši pevski zbor. "Kdor poje rad, ostane mlad" je geslo prireditve, ki je lani prvič združila dvanajst pevskih zborov iz takih socialnih zavodov. Letos je bila prireditev v Ilirski Bistrici. Srečalo se je okrog tristo pevcev iz dvajsetih domov za upokojence. Zaradi dežja so se morali iz ploščadi na prostem preseliti v dvorano, pa to ni motilo prijetnega razpoloženja.

MARIBOR bo dobil 220 novih javnih telefonskih govornic. To bo za mesto ob Dravi velika pridobitev, saj je bilo doslej javnih telefonov odločno premalo. V novih govornicah bo mogoče uporabljati telefonske kartice namesto žetonov.

SBS RADIO, ki oddaja v 69 jezikih, praznuje dvajsetletnico svojega obstoja.

Vabimo vas, da se vključite v slovenski program, ki je na sporedu vsako nedeljo in vsak torek, od osme do devete ure dopoldne, na

SBS RADIO 1 Sydney 1107 AM

SBS RADIO 1 Melbourne 1224 AM

in tudi na narodnem omrežju

SBS NATIONAL NETWORK

ob torkih med deveto in deseto uro dopoldne:

Adelaide 106.3 FM (pol ure pred ostalimi)

Brisbane 93.3 FM

Darwin 100.9 FM

Mariza Ličan,

urednica slovenskega programa Sydney

Telefon: (02) 728 3387

Newcastle 1584 AM

Perth 96.9 FM

Wollongong 1485 AM

Elica Rizmal,

urednica slovenskega programa Melbourne

Telefon: (03) 9 685 2543

NA POTI DO OLTARJA

AVSTRALIJA JE DOBILA SVOJO PRVO BLAŽENO – MARY MacKILLOP

MARY in Rose sta prispeli v Adelaide 23. junija 1867. Fr. Woods jih je takoj peljal na škofijo, kjer so imeli zanju že pripravljene črne redovne obleke. Nato sta odšli v Pelham Cottage, last Miss McMullen. Tam so opravili skupne molitve za uspeh sestrskega dela. Sledilo je posvetovanje, razgovor o navodilih glede apostolata, predvsem glede šolske vzgoje.

Po nekaj mesecih sta sestri zamenjali črne redovne obleke z rjavimi. Odslej je bila to uradna obleka jožefink. Po njej so dobile ime "Brown Josephites", da so se razlikovale od kasnejše manjše veje s črnimi oblekami in z imenom "Black Josephites".

ZAČETKI ŠOLE

Sestri sta začeli s poukom 2. julija 1867 v Hiši sv. Frančiška Ksaverija. Sprva je bilo šestdeset otrok, več kot polovica bivših učencev Miss McMullen. Po šestih mesecih se je število dvignilo na dvesto. Žal je kmalu nastopila kritika in celo norčevanje iz sestrške šole. Eden vzrokov za posmeh je bil ta, da so otroci po končanem pouku šli v vrsti skozi mesto, predno so se razšli na svoje domove. Fr. Woods je to zahtevo vstavil v sestrška pravila in sestre so jo držale.

Način šolske vzgoje je bil kmalu postavljen na preizkušnjo. Sestram je bilo sporočeno, da bo prišel v šolo otrok ugledne družine - vnuk guvernerja Dalyja, sin člana škofijskega odbora za vzgojo - a pod pogojem, da bo imel posebno pozornost, mimo ostalih učencev. Sestre so odgovorile, da je otrok dobrodošel, vendar mu ne morejo izkazovati več pozornosti kot vsem ostalim učencem. Odgovor je najprej povzročil negotovanje, kasneje pa so dali sestram prav. In to načelo enake pozornosti za vse učence so jožefinke ohranile vseskozi, čeprav so zaradi tega čutile večkrat nasprotovanja, celo od ljudi dobre volje, ki pa niso poznali osnovnih vzgojnih principov.

PRVE REDOVNE OBJUBE

Na praznik Marijinega vnebovzvetja je bl. Mary napravila prve začasne redovne objube in si privzela ime: sestra Mary od Križa. Istočasno sta dve postulantki prejeli redovno obleko ter nastopili leto poskušnje. Tema so kmalu sledile še druge. Tako je ob koncu leta 1867 redovna družba jožefink imela deset članic.

Dne 21. avgusta 1867 je bl. Mary pisala mami

in ji poročala o obljubah ter o pomenu imena "Mary od Križa". Križ je sprejela kot božjo voljo in ga pridružila Kristusovemu križu. To je bilo že več let prej njena stalna naravnost. Sedaj pa je prepričana, da Bog želi, naj svoj križ združuje s Kristusovim križem.

Veliko je trpela zaradi krivic. Srečavala se je z nerazumevanjem, obrekovanji, z razočaranji in tudi s pomanjkanjem najpotrebnejšega. Sestra Mehtilda je zapisala, da je bila Mary kljub vsem tem križem in težavam brez pritoževanja. Ostala je mirna in ravnodušna ter vedno dostopna. Bila je v resnici trpinka, a vedno vedra trpinka. Trpljenje je smatrala za orodje v božjih rokah, ki nas napravi Bogu všečne. Zato je bilo njeno sprejemanje trpljenja brez sleherne primesi boleznega razpoloženja. A večkrat je omenila Fr. Woodsu, da ne smemo iskati trpljenja v tem, da bi enostavno sprejemali krivične obtožbe ter se ne branili. Prava ponižnost je v tem, da povemo resnico ter se z njo tudi branimo pred krivičnimi napadalci.

Poleg skrbi za sestre in šolo je bl. Mary še vedno mučila skrb zaradi družinskih dolgov. Upala je, da bodo ostali družinski člani poskrbeli za to mučno družinsko zadevo, ko bodo enkrat prišli do svojih služb. Toda zmotila se je. Vzrok je bilo slabo zdravje sester Maggie in Lexie, v glavnem pa gospodarska nezmožnost in zapravljivost očeta. Leta 1883 je bl. Mary Msgr. Kirbyju pismeno izjavila: "Ko sem bila stara komaj nekaj nad šestnajst let, je bilo vse breme skrbi za kar veliko družino na mojih ramah in nato vse do mojega petindvajsetega leta. To breme je postajalo težje in težje..."

S povečanim številom sester so se povečale tudi možnosti za nove podvige in dejavnosti, a povečale so se tudi skrbi. Sestrška hiša na Grote Street je kmalu postala pretesna in sestre so se morale preseliti v tri druge bližnje stavbe, na vogalu West Terrace in Franklin Street. Nato so pridobile jožefinke še dodatna poslopja. Tako so bile njihove šole in samostan v bloku, ki so ga obdajale štiri ceste: Grote, West Terrace, Franklin in Grey. Tu so se odigravali dramatični dogodki začetnih let jožefink. Leta 1869 so si zgradile nov in večji dom poleg Franklin Cottage. Stavba je v pritličju služila za šolo otrokom, ki niso mogli plačevati šolnine,

prvo nadstropje pa je bilo stanovanje sester.

Bl. Mary osebno ni bila mnjenja, da bi bile njih šole le za revne, ampak za vse, brez razlike. Vendar se je morala v tem ukloniti volji cerkvenih predstojnikov.

NJENE KREPOSTI

Leta 1923 so tri redovnice, ki so bile leta 1868 postulantke in so bl. Mary dobro spoznale, pričale o njej. Povedale so, kaj je bilo pri naši blaženi najznačilnejše: vedno je bila izredno prijazna in pozorna za potrebo bližnjega. Bila je tudi izredno sočutna in polna spoštovanja do sleherne osebe. Če je morala koga opomniti, je to storila z izredno ponižnostjo in s čudovito taktičnostjo. Vse tri sestre so si bile edine tudi v tem, da je imela bl. Mary izredno spoštovanje do duhovnikov. Nikoli je niso slišale kritizirati duhovnika in tega tudi ni dovolila drugim. Značilno za našo blaženo je bilo tudi globoko zaupanje v božjo previdnost. Tudi ni nikoli odrekla pomoči slehernemu potrebnemu. Ob neki priliki je brez pomišljanja pomagala komu, ki ji je pred leti hudo nasprotoval, pa se je znašel v težavah in se je moral zateči k sestram.

Značilno za bl. Mary je bilo tudi, da je morala biti samostanska kapela vselej lepo urejena iz spoštovanja do Jezusa v svetem Rešnjem Telesu, ko je sama dejala. Ob tem pa je zahtevala preprostost pri opremljenosti samostana, ki je bil brez preprog in zaves, kar je takrat veljalo kot udobnost bogatejših slojev.

NOVE USTANOVE

LETA 1868 je bl. Mary prevzela v oskrbo sester tri nove ustanove: sirotišnico, zavetišče in "Providence". Ta zadnja ustanova je dobila ime po tem, ker je njeno vzdrževanje zaviselo popolnoma od božje previdnosti. Sirotišnica je sicer obstajala že prej, a ko so dekleta prestavili v drugo poslopje, so sestre sprejele vodstvo ustanove in jo razširile. Zavetišče je služilo v zavetje ženskam brez stanovanja, zlasti osebam, ki so se po prestani kazni vrnile iz zaporov ter niso imele kam iti. "Providence" pa je bila namenjena zanemarjenim otrokom, dekletom v nevarnosti in revnim starejšim ljudem.

Vse te ustanove so sestre vzdrževale z darovi

dobrotnikov, kakor tudi iz dohodkov s pranjem perila. Ker pa se je število varovancev in oskrbovancev neprestano večalo, so bile sestre primorane iti od hiše do hiše, od trgovine do trgovine ter dobra srca prositi za pomoč. Dobri ljudje so radi pomagali, bile pa so sestre pri tem večkrat izpostavljene tudi poniževanju in norčevanju. Nabiranje darov je bilo združeno z hudimi žrtvami, da so to zmogle le iz čiste ljubezni do Boga in bližnjega. Nekega dne je ena mlajših sester prišla domov s prazno vrečo. Pripovedovala je, da je imela v vreči kosti, ki jih je dobila pri mesarju. Nekaj velikih psov, ki so se klatili po cesti, jih je zavohalo. Šli so za njo in v nevarnosti je bila, da jo napadejo. Morala jim je prepustiti kosti in se rešiti s prazno vrečo.

Četrty način apostolata, ki so ga sprejele jožefinke, je bila ustanova "Solitude" v bližini kraja Kapunda, Južna Avstralija. Tu so pričele skrbeti za ostarele in onemogle ter neozdravljivo bolne, kakor tudi za zdravljenje zasvojenih po alkoholu in mamilih. Sestra Mehtilda omenja, da je bilo med njimi več oseb višjih slojev, ki so se zapustili. Postrežbo v tej hiši so imele na skrbi pod sestrskim vodstvom dekleta, ki so jih sestre dobile po raznih mladostnih prestopkih, da bi se popravile in prevzgojile. Rekli so jim "Magdalenke". Ta ustanova se je iz Kapunde preselila v Adelaide, najprej v Glenelg, nato pa v Norwood. Leta 1877 je prenehala delovati.

Leta 1867 adelaidski škof Sheil v svojem poročilu v Rim in tudi v pismu iz Irske v Adelaide izrecno ne omenja sester, hvali pa nov vzgojni sistem. V pismu, ki ga je pisal Fr. Woodsu, pa je bil s pohvalo nove sestrške družine ter njenega dela zelo radodaren.

P. VALERIJA

Bl. Mary v 29 letu starosti

SV. RAFAEL SYDNEY

Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692

Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

NAŠA POKOJNA - V nedeljo 11. junija kasno popoldne je v St. George bolnišnici, Kogarah, NSW, umrl ALOJZ KEPA. Pokojnik je bil rojen dne 25. avgusta 1920 v vasi Gabrovka pri Litiji. Bil je otrok številne družine Alojza in Rozalije r. Korošec. Kot mladenič je vstopil k cistercijanom v stiški samostan in postal brat Klemen ter po končanem noviciatu napravilčasne obljube. Ob koncu druge svetovne vojne je z nekaterimi sobratipribežal pred komunizmom v Avstrijo ter preživel tri leta v cistercijanski opatiji Stams v Tirolah. Ko so se mučasne obljube iztekle, je zapustil samostansko življenje ter se kot begunec prijavil za izselitev v Avstralijo, kamor je prispel leta 1950. Najprej se je zaposlil pri sekanju trstike, nato je nekaj časa delal na železnici, končno pa je bil kar trideset let zaposlen v tovarni masonita v Tempe, NSW. - Alojz je bil mirnega značaja ter je mnogo tega, kar se je učil pri belih menihih, ponesel s seboj v življenje. Zelo rad je bral, zlasti zgodovinske knjige, ter je precej čtiva prejemal od zdaj že pokojnega p. Bernarda Ambrožiča.

Bolan je bil Alojz komaj nekaj mesecev. Na prvi petek v juniju je pri polni zavesti prejel sveto maziljenje in sveto popotnico, dober teden kasneje pa se je mirno poslovil od tega sveta. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi sv. Rafaela v četrtek 15. junija, nato smo pokojnika spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na slovensko pokopališče v Rookwood, kjer bo čakal vstajenja. Med nami v Avstraliji zapuščajo sestro Marijo Velišček, ki živi v sydneyskem okraju Earlwood, ter tri nečakinje, v rodni domovini pa še sestre Pepco, Francko in Rozalko. Naše sožalje vsem!

V Mater Hospitalu, Waratah (Newcastle), NSW, pa je 15. junija umrl FRANK JANČAR. Rojen je

bil 11. februarja 1929 pri Sv. Lenartu na Dravskem polju. V Avstralijo je prišel leta 1955. Tu si je izbral zakonsko družico poljskega rodu, dom pa sta si zgradila v Caringtonu (Newcastle). Vzrok smrti je bil hud srčni napad, kateremu je pokojnik podlegel. Pogrebne molitve je opravil avstralski duhovnik, grob pa je Frank dobil na katoliškem delu pokopališča Wallsend. Poleg žene Frančiške zapuščajo štiri hčere: Pavlo, Marijo, Donsko in Silvano. Vsem naše sožalje ob nenadni izgubi! Gospodu Klopčiču pa iskrena hvala za gornje podatke.

KRSTI - Michael Leslie Vidmajer, Carrara, Qld. Oče Walter Leslie, mati Jennifer Ruth r. Chamberlain. Botra sta bila Andy Mitchell in Carolyn Chamberlain. - Cerkev Srca Jezusovega, Merimac, Qld., dne 27. maja 1995.

Valentina Ruža Raguž, Canterbury, NSW. Oče Ilija, mati Mary r. Sever. - Hrvatska cerkev sv. Antona, Summer Hill, NSW, dne 11. junija 1995.

Madeline Gracie Žabar, Scullin, ACT. Oče Jože Žabar ml., mati Popy r. Alex. Botroval je Steven Žabar. - Cerkev sv. Mateja, Page, ACT, dne 18. junija 1995.

Novokrščenim otrokom, staršem in botrom naše čestitke!

POROKA - Mitja Tomažin, Fairfield West, NSW, rojen v Kranju, krščen v Radovljici, sin Marjana in Milene r. Pavlin, in Annmarie Winsor, Fairfield West, NSW, rojena v Gunnedah, NSW, krščena v Coonabarabran, NSW, hči Tonija in Kristine r. Williams. Priči sta bila Franky Mikuletič in Sonia Tranter. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 24. junija 1995.

Novoporočencema iskrene čestitke z željami za obilico božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

JUBILEJI naših društev se kar vrste drug za drugim. Brisbansko društvo "Planinka" je praznovalo svojo štiridesetletnico v soboto 20. maja. Za to slovesnost je odbor pod vodstvom predsednika Vinka Čoperja poskrbel za ureditev zemljišča okoli dvorane. Ker je bilo pričakovati veliko udeležencev, so ob dvorani postavili šotor. Res so prišli poleg številnih rojakov iz Brisbane, Zlate obale in okolice tudi gostje iz Sydneya: avtobus je pripeljal pevce iz Merrylandsa in Wollongonga z ženami oz. možmi ter prijatelji. Jubilejne proslave se je udeležila tudi gospa Tina Omahen iz našega veleposlaništva, ki je zastopala odpravnika poslov g. Aljaža Gosnarja.

Po pozdravnih govorih predsednika in članov, ki so opisali začetke "Planinke", so nastopili omenjeni pevci iz N.S.W. Sledilo je veselo rajanje ob zvokih ansambla "Veseli Gorenjci".

Naslednje jutro, v nedeljo 21. maja, sem ob osmih zjutraj maševal v "Admiral Motor Inn" na Zlati obali, ki ga lastuje in vodi družina Berič. Maša je bila namenjena gostom iz Sydneya in Wollongonga, ki so se kmalu nato odpravili na dolgo pot domov. Ob pol dvanajstih je bila redna slovenska maša v Brisbanu ter po njej šmarnična pobožnost s petimi litanijami. Popoldne ob treh pa je bila zahvalna maša ob jubileju "Planinke" v društveni dvorani v Cornubiji. Kar lepo število rojakov je bilo prisotnih. Petje je spremljal na orglah Stanko Sivec, kakor tudi že pri opoldanski maši v Brisbanu. On je tudi poskrbel, da sta bili pri obeh mašah banderi Marije Pomagaj ter sv. Cirila in Metoda.

CANBERRA je tudi praznovala in sicer srebrni jubilej tamkajšnjega društva, v soboto 24. junija. Odbor je pod vodstvom predsednice Zinke Černe vložil veliko truda v organizacijo proslavitve, katere so se udeležili člani drugih slovenskih društev, tudi iz Viktorije. Gospa Ljuba Vrtovec-Pribac je organizirala razstavo narodnih noš in "Štajersko svatbo". Poleg odpravnika poslov slovenskega veleposlaništva g. Aljaža Gosnerja so bili prisotni tudi zastopniki avstralske vlade. Za domače melodije je poskrbel ansambel "Črni baron" iz Sydneya.

V tednu po proslavi pa je odpotovala v Slovenijo balinarska skupina iz Avstralije, med katerimi so seveda tudi naši canberrski rojaki. Pomerili se bodo z domačimi balinarji - če bodo zaslužili kaj nagrad, bomo pa videli po vrnitvi.

Obema društvoma - tako brisbanskemu kot canberrskemu - čestitamo k jubileju in jima želimo, da bi še dolgo delovala ter sodelovala pri ohranjanju slovenske zavesti med rojaki!

MAŠA NARODOV na Zlati obali je bila v nedeljo 28. maja v cerkvi Srca Jezusovega, Merimac, Qld. Cerkev je bila napolnjena do zadnjega sedeža. Župnik Fr. Michael McCarthy je s svojim pripravljalnim odborom, v katerem je bil tudi Jože Vah, po številnih sestankih vse do potankosti določil. In trud je bil kronan z uspehom. Ob enajstih se je pričel spreved z zastavami kar številnih narodnosti, med katerimi je bila seveda tudi slovenska - nosil jo je Leon Klemen. Vse zastave so imele častno mesto ob oltarju. Nato smo se v procesijo vključili tudi duhovniki raznih narodnosti, za katerimi je stopal glavni mašnik, pomožni škof Evgen Cuskelly. Med verniki je bila kar lepa skupina naših rojakov z Zlate obale in iz Brisbane. Med njimi je bila Jana Čeh v narodni noši: imela je eno prošelj vernikov v slovenskem jeziku in je tudi pomagala pri delitvi obhajil. Med obhajanjem pa je bila na sporedu naša pesem "O srečna duša..." Zapeli so jo naši rojaki in tudi nekateri pevci drugih narodnosti, seveda po večkratni vaji. Vsa besedila beril in pesmi v drugih jezikih so bila vsem predstavljena v angleščini s pomočjo projektorja na steni nad oltarjem.

Po bogoslužju smo se zbrali v dvorani, kjer so nas čakale po mizah jedi raznih narodnosti. Seveda tudi slovenskih dobrot ni manjkalo. Sledil je pester spored nastopov, ki je trajal kar nekaj ur.

MAŠA NARODOV v Brisbanu pa bo v nedeljo 20. avgusta ob dveh popoldne v stolnici sv. Štefana.

Udeleženci
prve
slovenske
maše
v Brisbanu
- v oktobru
leta 1956 -
ki sta jo
organizirala
pokojna
Kristina Plut
in Janez
Košorok.
Maševal je
pokojni
p. Rudolf
(na sliki sedi
v sredini).

Tudi tu bo navzoč eden slovenskih patrov iz Sydneya. Vsem rojakom pa zopet velja prijazno vabilo, da si datum rezervirajo za udeležbo. Saj je pri vas ta navada že ustaljena in to srečanje narodnih skupin na sporedu že vrsto let.

SURFERS PARADISE pride na vrsto za slovensko službo božjo v soboto, 19. avgusta, ob sedmih zvečer. Kraj: cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac, Clear Island Waters. Obvestite se med seboj, ker tega obvestila ne bodo vsi brali. Bodite graditelji naše narodne in verske skupnosti - če vi ne boste, kdo bo?

Naslednja maša pri vas, v Brisbanu in na Cornubiji bo spet okrog praznika vseh svetnikov, ali ob koncu oktobra.

CANBERRA ima v zimskih mesecih službo božjo že ob štirih popoldne, torej v nedeljo 20. avgusta ob štirih. V septembru (17. septembra), ko je že pomladanski mesec, pa bomo šli spet na poletni čas: maša bo ob šestih zvečer.

Naše maše v Canberri so redno na tretjo nedeljo v mesecu. Obvestite se med seboj, tudi prosim, da objavite na vašem radiu teden pred mašo kraj in čas službe božje. Kraj je vedno isti: cerkev sv. Petra in Pavla, Wisdom Street, Garran. Po novem je ta cerkev del nove župnije skupaj s cerkvijo v Curtinu, ki se imenuje "Parish of Transfiguration" (pod to oznako je mišljena skrivnost Jezusovega spremenjenja na gori Tabor), North Woden, župnik pa je Fr. Peter Gannon.

FIGTREE ima slovensko mašo dvakrat na

Po obcestnem znaku veš, da si v Avstraliji

mesec: vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu, ob peti uri popoldne. Torej: 23. julija ter 13. in 27. avgusta. Vsi lepo vabljeni!

NEWCASTLE pride na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 30. julija ob šesti uri zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Pred mašo je prilika za zakrament sprave, po maši pa imamo srečanje v dvorani. Obvestite se med seboj, da nas bo čim več!

CAR RALLY bo v nedeljo 20. avgusta po maši. Prijavite se katero koli nedeljo po maši v dvorani. Lanska zmagovalca Robert in Marjeti sta organizatorja letošnje prireditve. - Tudi tisti, ki ne boste tekmovali, ste vabljeni na piknik na cilju tega tekmovanja. Za kraj piknika boste zvedeli, čim bo zadnji avto odpeljal iz Merrylandsa. Pritrditev je za mlade kot za starejše. Tekmovalci plačajo z registracijo deset dolarjev, doprinos pa je za pomoč našemu verskemu središču.

STOJNICA je spet na vrsti v petek dne 8. septembra. Hvaležni smo vsem, ki sodelujete pri tej dobrodelni akciji, bodisi z darovanjem predmetov v uporabnem stanju ali pa v pomočjo pri prodaji. Referent za našo stojnico je v tem letu Ljubica Sušanj.

VNEBOVZETJE MARIJINO, 15. avgusta, je zapovedan praznik. Letos pride na torek. Praznična sveta maša bo ob pol desetih dopoldne, kakor tudi ob sedmih zvečer, kar je za vse na delu vsekakor bolj prikladno.

PA ŠE DODATEK IZ QUEENSLANDA:

Poročila sta se **Edward Miroslav Cuderman**, Sunnybank, Qld., rojen in krščen v Melbourne, najstarejši od treh sinov Mirka in Anice r. Molan - **Karern Neilson**, Gloucester, N.S.W. Priči sta bila ženinova brata Bernard in Vili. - Na soboto dne 13. maja 1995, med poročno mašo v župni cerkvi sv. Patrika, Fortitude Valley, Brisbane, Qld. - Novoporočencema obilo božjega blagoslova na skupno življenjsko pot!

Krščen pa je bil **Michael Leslie Vidmajer**, Carrara, Qld. Oče Valter, mati Jennifer Ruth Chamberlain. Botrovala sta Andy Mitchell in Carolyn Dawn Chamberlain. - Dne 27. maja 1995, župna cerkev Srca Jezusovega, Clear Waters Island, Qld. - Novokrščencu, staršem in botrom iskrene čestitke!

P. VALERIJAN

Misli, julij 1995

MOJE GELICE

/ FRANČKOVE SANJE /

Svoje dobrote pa tudi v sanjah ni mogel skriti. Vse Dolenjce v "dolenjskem koticu" na Žalah je vabil, da ga morajo priti obiskat, ko bodo na svobodi. In neke noči je sanjal, da gredo Dolenjci. Ves iz sebe je zakričal: "Pjepca, Dolenjci gredo! Vse pripravi, klobase, salame, šunko in največjega petelina deni v lonec. Za naše Dolenjce ne smemo štediti! Vse na mizo! Bova pa potem malo stisnila pas, ko bova sama. - Joj, glejte jih, moji Dolenjci! Danes se bomo dobro imeli, danes ste moji gostje. Najboljšega vinčka vam bom prinesel. Pijmo ga! Živio Dolenjci!"

Vmes se je smejal, ker je v sanjah poslušal njihove pogovore. Nato jim je napival. Klical jih je po imenu. Na koncu jim je obljubil, da jih popelje v Rimske Toplice.

"Kar pijte in brez skrbi bodite! Bom vpregel krave in vse popeljem do Rimskih. To bo lušno!"

Spet se je začel smejati in krohotati: "Glejte jih! Cela hiša gre z nami. Dolenjci gledajo skozi okno in mahajo v pozdrav. Hii, kravice, hii!" Sanjal je namreč, da kravi vlečeta celo hišo za seboj.

Nekega večera je sanjal, da je šel Poldeta obiskat v zapor. Naložil je polno košaro dobrot. Pepco je kregal: "Ti si skopa, še nekaj koščkov klobas za Poldeta ni nikoli preveč. Ti ne veš, kaj potrebujejo v zaporu." Ker ni smel na obisk, je pod oknom požvižgaval in klical Poldeta: "Spusti špago dol, potegni koš! Najbolje bi bilo, če bi še mene potegnil gor. Pomagal bi ti, da bi zbežal."

Še v sanjah se ni mogel odtrgati od kmečkega dela. Sanjal je, da so grabili seno. Delavcem je nesel kosilo in jih klical: "Uu, uu! Pridite! Sedite v senco. Pepca, moli angelsko česčenje. Zdaj pa jejte in pijte!" Po kosilu: "Skup spravite seno, jaz grem domov po živino in ti, Rolfi, z mano!" Ko je bilo naloženo, je naročal: "Držite, glavno da pridemo čez 'Punkelj', pa bo vse rešeno."

NAŠE NABIRKE

TISKOVNI SKLAD
PATRA BERNARDA
ZA NAŠE "MISLI":

\$100.— Maura Vodopivec; \$40.— Anton Gržina, Julka Paulič, Stefanija Smole, Ciril Kovač; \$30.— George in Paula Marinovich; \$29.— Ignac Ahlin; \$20.— Ana Poklar, Mario Ukmar, Ana Dranginis, Slavko Kregar; \$13.— Alojz Grlj; \$12.— Jože Misica; \$10.— Leopold Dejak, Janez Primožič, Marija Velišček, Suzanne Matak, Viljem Bauer, Zora Kirn, Cilka Zdražil, Jože Bedernjak, Nada Mršnik, Robert Mršnik, Dorica Slavec, Marija Telich, Bernarda Telich, Marija Medved, Marta Kokek, Alojz Gombač, Mirko Cizerle, Rihard Twrdy; \$5.— Milica Ritonja, Anton Brumen, Franc Plut, Mihaela Žafran, Ivanka Žele, Ivo Bavčar, Maks Robar, Kristina Vajda, Janez Marinček; \$1.— Jože Blažič.

ZA MISIJONE IN NAŠE
POSINOVLJENE MISIJONARJE:
\$30.— George in Paula Marinovich;
\$20.— A. Stariha; \$16.— Ana Poklar (za lačne).

ZA LAČNE SIROTE
MATERE TEREZIJE:
\$50.— N. N.; \$40.— Ana Dranginis; \$30.— N. N.

ZA OBNOVO
ROMARSKEGA DOMA
NA SVETI GORI:
\$20.— Jožef Štemberger (namesto
venca na grob Stanku Ivančiču).

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

NI PRIHODNOSTI BREZ SPOMINA

Molili smo za vse žrtve te strašanske tragedije prav na današnje nedelje, posvečeno Sv. Trojici, da bi naš spomin postavili v božji horizont, v Boga, Gospoda zgodovine.

Bog je ljubezen in v njem ni senca zla. Od kod prihaja tolikšno nasilje, ki tako pogosto razsaja v človeški zgodovini? Vernik pozna odgovor: iz hudobne rabe čudovitega daru božjega, ki je svoboda; iz človeške sebičnosti, ki sledi lažnim klicem hudobnega duha, sovražnika Boga in človeka. Bog pa hoče, da človeštvo vedno bolj postaja ena sama družina. Toda sovražnik se je ljulko, da bi vnesel sovraštvo med človeka in Boga ter človeka do človeka.

Jezus Kristus nas je s svojo smrtjo in vstajenjem osvobodil oblasti greha. On je naše vstajenje in naš mir.

Zelo pomembno je, da še naprej razmišljamo o drugem svetovnem spopadu, o vojni do takrat neznanih razsežnosti, v luči velikonočne skrivnosti. Ohraniti živ spomin na vse, kar se je dogajalo, ni le zgodovinska, ampak tudi moralna nujnost. Ne smemo pozabiti! Ni prihodnosti brez spomina! Ni miru brez spomina!

Ko stojimo pred vsemi spomeniki padlim, premišljujemo o sadovih nasilja in sovraštva. V našem duhu odmeva odločilno vprašanje: ali smo sprejeli dolžne zaključke vojne tragedije? Zadnjih petdeset let kaže, da nauka vojne nismo popolnoma razumeli. Streljanje se nadaljuje, ljudi ubijajo v toliko pokrajinah sveta.

Potrebno je močno zakričati: Dovolj je vojne! Prizadevajmo si za mir! Potrebno je veliko in zavzeto rušiti ovire in pregrade, ki preprečujejo uresničitev miru. Mir je skupen poklic vseh ljudi in vseh narodov, je naše poslanstvo.

Predragi, obrnimo se k Njej, ki je Mati vseh ljudi. Ona nas tudi po dramatičnih dogodkih zgodovine

Najbolj prisrčne so bile sanje, ko je zvečer utrujen šel zaklepat cerkev. Sestri je rekel: "Veš, Pjepca, grem pogledat, kako je z večno lučko in cerkev bom zaklenil." Nekaj trenutkov je bilo vse tiho, nato je nadaljeval: "Lučka pojema. Dolil bom malo olja. Tako. Zdaj pa že lepše gori. In zdaj bom še malo pomolil, potem pa pojdem spat. Veš, ljubi Jezus, zelo sem utrujen. Ne bom se dolgo tu motil. Samo en očenaš bom zmolil. Oče naš... (molil je na glas cel očenaš). Tako, zdaj boš pa sam. Cerkev bom zaklenil. Veš, Jezus, tudi jaz sem sam. Poslali so me v te hribe. Dostikrat se čutim zapuščenega. Ti me razumeš! Saj si tudi ti sam v tej gorski cerkvi. Malokdo te pride obiskat čez teden. Tudi jaz imam druge skrbi. Nimam nobene plače. Če hočem živeti, se moram ukvarjati s kmetijo in tako tudi jaz nimam veliko časa, da bi se s teboj pogovarjal. No, zdaj pa moram iti. Lahko noč, ljubi Jezus!"

Tako prisrčne sanje so nam včasih zvale solze v oči. Odkrivala pa so nam čisto, odkritosrčno dušo tega štajerskega duhovnika, ki nam je s svojim prijetnim značajem olajšal marsikatero urico na Žalah.

ZBOGOM, ŽALE!

SREDI maja 1951 je prišel paznik v barako in mi ukazal, naj poberem svoje stvari. V takih primerih se je vedno mudilo. Paznik Borkovič je vtaknil obe roki za pas, švigal z očmi po sobi in od časa do časa zagodrnjal: "No, kaj pa delate? Pohitite!"

Vsa ta naglica je bila premišljena, da nisi mogel z nikomer spregovoriti, nihče ti ni smel stisniti roke in vrh vsega je vsakdo čakal, da morda pokliče tudi njega in tudi njemu poreče, naj pohiti.

V naglici sem zmetal svoje cunje v škatlo od Unre. Lenič mi je naskrivaj vrgel vanjo nekaj hrane, ker nikoli ne veš, kam te porinejo. Kar nenadoma obtičiš v samici, kjer si odvisen od hlebčka kruha in malo čorbe. Na Žalah pa smo se kar razvadili. Od doma smo dobivali pakete, kruha je bilo dovolj in tudi hrana je bila kar izdatna. Zdaj te pa iz teh dobrot in prijetne družbe pahnejo bogvekam. Nehote ti zagomazi po hrbtu nekaj srh in te pretrese neprijetna mrzlica. Žale so bile prvo leto znane kot najboljše taborišče. Pozneje so zgradili še druge barake in strpali vanje večje število jetnikov, med katerimi so začeli prevladovati kriminalci. Ti so s svojim obnašanjem pokvarili stanje. Dobili so nizke kazni, zato so si domišljali, da imajo več pravic kot politični jetniki, ki so imeli visoke kazni. Vse to je pripomoglo, da je postala disciplina mnogo strožja in tudi hrana se je poslabšala. Tako so mi pozneje pripovedovali tisti, ki so ostali.

S kamionom smo se odpeljali v KPD na Miklošičevo. Vrgli so me v samico. Prišel je Štef, si pogladil polizane lase in mi ukazal, naj opišem, kako sem preživel te mesece na Žalah.

"Opišite jetnike, ki ste jih srečali, njih razpoloženje, veste, nas

vse to zanima s psihološkega vidika, ker želimo vsem pomagati." Tako mi je govoril in me prebadal s svojim lisičjim pogledom. Na ustnicah mu je vedno ležal sarkastičen nasmeh.

"Bom napisal," sem rekel in ko je odšel, sem zagodrnjal sam pri sebi: "Lisjak! Napisal bom, kot bom jaz hotel!"

Do podrobnosti sem opisal delo in kulturno udejstvovanje. Poudaril sem, da smo v najhujši vročini delali deset ur na dan in kako smo presegli normo, ki nam je bila določena. Do pičice sem opisal, kako so rastle 42 metrov dolge stavbe od kletnih prostorov do tretjega nadstropja. Tudi naše pevske in dramske nastope sem mu živo opisal.

V samici sem ostal malo časa. Prišel je "Japonček", pridržal vrata s kolenom in zamežikal v sobo.

"Poberite svoje stvari, greste z mano!" je rekel.

Kam spet? V bunker? Verjetno ne, saj tja ne neseš nič s sabo. Peljal me je v večjo sobo, kjer so bili zbrani tudi drugi jetniki s svojimi punklji. Med njimi je bil močan moški z očali, pravi atlet. Bil je zelo zgovoren. Vsi so ga poslušali. Mislil sem, da je kak izobraženec.

"Kdo pa je?" sem natihome vprašal nekega jetnika.

"Ta je Hace," mi je pošepetal.

"Hace?" sem se začudil. Ime sem dobro poznal. Na Žalah so veliko govorili o njem, ker je bil tam zaprt njegov nečak. Starejši so pripovedovali, da je bil že v bivši Jugoslaviji zloglasen razbojnik, pred katerimi so celo orožniki trepetali. Po dolgem skrivanju in lovu so ga prijeli in obsodili, menda na dosmrtno ječo. Po osvoboditvi so tudi njega osvobodili, češ da je bil žrtev kapitalizma. Dobil je kar dobro službo. Menda je bil šofer pri nekem ministrstvu. Kriminalna žilica pa mu ni dala miru. Začel je krasti in v krajo zavedel tudi svojega mladoletnega nečaka. Kradla sta po trgovinah. Pripovedovali so, da je nečaka zaprl v velik kovček, ki se je znotraj odpiral. Okrog poldne je kovček prinesel v trgovino in prosil, ali ga sme tam pustiti. Dvignil ga bo, ko bodo popoldne zopet odprli trgovino. Nečaka je poučil, da je v tem času, ko je bila trgovina zaprta, stopil iz kovčka, spraznil blagajno in pobral še druge dobrrote, ob določeni uri pa se je zopet zaprl v kovček in čakal, da so trgovino odprli. Stric, ki je bil vedno v dostojni obleki kot "lep gospod", se je vrnil, vzel kovček, trgovkam se je zahvalil za prijaznost in odšel z bogatim plenom. Nekaj časa je šlo kar gladko. Nečaku se je dobro godilo. Policiji se je zazdelo sumljivo, ker je nekoliko preveč razsipal denar in so ga priprli. Fant se je prvič znašel med štirimi stenami. Počasi je začel odkrivati skrivnostne sprehode s stricem. Zaprli so tudi strica, ki pa je seveda hladnokrvno tajil. Bil je pač vaje zaslišanj in zaporov. In čeprav ni nič priznal, so ga obsodili na dosmrtno ječo.

Zdaj je bil med nami. Prvi trenutek je res napravil vtis poštenjaka, če pa si pogledal v njegove oči, si v njih videl odsev hudobije in pokvarjenosti.

/Dalje prih./

vabi, naj hodimo po Gospodovih poteh. Spreobrnite se k božji ljubezni, nam ponavlja, in spoznali boste pravi mir.

O, Marija, Mati Kristusa, ki je naš mir! Izročamo ti žrtve druge svetovne vojne in vseh drugih spopadov. Pomagaj nam, da bomo ponižni in čuječi, da se bomo spominjali naukov preteklosti. Pomagaj nam, da se učimo iz zmot človeške sebičnosti, spreobrnemo in sprejmemo božjo voljo, ki je ljubezen, veselje in mir. Pomagaj nam, da bi skupaj v upanju prestopili prag novega tisočletja. Kraljica miru, prosi za nas!

/Iz opoldanskega govora papeža Janeza Pavla II. ob petdeseti obletnici konca druge svetovne vojne, po slovesni maši na praznik Sv. Trojice./

Ptujska gora

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 - Fax (08) 346 3487

UPAM, da bo moje poročilo za Južno Avstralijo prispelo pravi čas na uredništvo, ki se mu je končno posrečilo premakniti datum izdaje MISLI na prvo polovico meseca.

Tokrat morem najprej poročati o dveh razveseljivih dogodkih med nami:

Dne 25. maja smo sprejeli v naše občestvo vernih novega člana **Marlana Pahor**. Oče je Branko, mama pa Nancy r. Robinson, doma iz San Francisca, ZDA. Za botra sta izbrala Davida Romaldi. Branko in Nancy živita zdaj v Hong Kongu, upamo pa, da se bosta vrnila za stalno v Avstralijo.

Dne 25. junija pa je bil za našo skupnost drugi razveseljiv dohodek: svojega prvorojenca **Daniela Štefana** sta prinesla h krstu Štefan Kolman ml. in Magdalena r. Novak. Mamica je poljskega rodu. Botrovala sta Monika Novak in David Midwinter. Posebno ponosno sta spremljala krstni obred dedek Štefan Kolman in babica Zinka. Štefan je pred trinajstimi leti zidal našo cerkev, Zinka pa redno rada pomaga v kuhinji pri prireditvah našega misijona.

Staršem obeh novih kristjanov iskrene čestitke, Marlanu in Štefanu pa želimo božje milosti in zdravja.

Dne 18. junija smo pričeli z B.B.Q. akcijo za tiskanje nove knjige našega južnoavstralskega pesnika **Ivana Burnika Legiša**. Pesniška zbirka z naslovom **Hrepenenja in upanje** bo šla v javnost v mesecu novembru, ko bo med nami ljubljanski pomožni škof Lojze Uran. Čisti izkupiček za knjigo je namenjen za študij materinega jezika tukajšnjih slovenskih otrok.

Kljub temu, da je veliko rojakov odšlo na obisk v Slovenijo, je bila udeležba pri B.B.Q. zelo lepa, izkupiček pa je bil 1,065.95 dolarjev. Topla zahvala vsem za udeležbo in pomoč, ki sta dober znak, da je čut za našo skupno zadevo med nami zelo živ. Upajmo, da se boste B.B.Q.-ja v isti namen

udeležili tudi v juliju - priredili ga bomo 16. julija po sveti maši - ter s svojim sodelovanjem pomagali, da bo knjiga čim prej tiskana. Ko nas ne bo več, bodo naši zanamci lahko brali: "Knjigo so založili rojaki iz Južne Avstralije". Morda se bodo takrat otroci še z večjo hvaležnostjo spomnili svojih slovenskih staršev in dobrotnikov, ki so jim omogočili študij slovenskega jezika.

Julijski B.B.Q. vam že zdaj priporočam, tako udeležbo kot srečolov, ki vedno prispeva levji delež pri izkupičku.

Naši prvoobhajanci in birmanci imajo vsako nedeljo po maši veroučno uro kot pripravo za prejem zakramentov. Obisk slovenskega škofa se hitro bliža, ko bodo naši pripravniki stopili predenj in zaprosili za podelitev zakramenta. Naj bi bil to res velik in nepozabni praznik za družino otroka, pa tudi za našo versko skupnost. Žal nekateri tako malo dajo na edinstveni dogodek prejema svete birmе. Pač tradicija, ki se opravi in pozabi. In bolj važen je botrov dar birmancu kot pa milost zakramenta potrjenja...

Kako bo otrok naprej rasel in sodeloval s Cerkvijo, je odvisno prav od staršev. Če je v starših zavest vere globoka in živijo po njej v vsakdanjem družinskem življenju, potem bo tudi otrok zelo verjetno ostal zvest Cerkvi, drugače pa... Družba, v kateri živimo, ni ravno naklonjena veri in Cerkvi: vse je usmerjeno v materializem, potrošništvo, uživaštvo. Ni se čuditi, da je v krizi družina in z njo celotna človeška družba. Zato je nujno, da se trudimo za pristno krščansko življenje, tako doma kot v javnosti. Duh binkošti naj bi nas zajel kot je prvo krščansko skupnost. A včasih se zdi, da je tudi med kristjani vse drugo bolj važno kot verska vzgoja. Za to poskrbe mimogrede, če ostane kaj časa, pa še to z veliko mero površnosti. Naj te moje misli zvenijo kot prijateljski opomin!

P. JANEZ

Murray River: Kjer ni mosta, prevažajo vozila splavi

Še je čas...

da se potrudite za CERTIFIKAT
in ga zaupate KREKOVI DRUŽBI

KOT gotovo veste, poteka v Sloveniji proces lastninjenja slovenskega premoženja. Državljeni Slovenije so tako prejeli v obliki certifikatov (privatization shares) 20% dosedanjega družbenega premoženja. Do tega premoženja v obliki certifikatov pa ste upravičeni tudi Vi, spoštovani rojaki v tujini in to tudi v primeru, če imate dvojno državljanstvo.

Certifikate lahko vložite v Krekovo investicijsko družbo (Investment Fund) KLAS, katero upravlja Krekova družba za upravljanje in katere ustanovitelji so cerkveno pravne osebe. Struktura lastnikov je približno enaka kot pri ustanovitvi Krekove banke.

Z vložitvijo certifikata v Krekovo investicijsko družbo postanete delničar te družbe. S certifikati pa Krekova družba kupuje delnice perspektivnih slovenskih podjetij. V teh podjetjih želimo kot solastniki izboljšati njihovo poslovanje in jih usposobiti za poslovanje na tržnih principih. Podjetja bodo na ta način ustvarjala dobiček, kar bo omogočalo hitrejši gospodarski razvoj, boljše delovne pogoje zaposlenih, večje možnosti za zaposlovanje in istočasno boljše življenjske pogoje za slovenske družine. Prizadevali si bomo, da bomo v Krekovem in cerkvenem duhu vplivali na pomembne gospodarske in politične odločitve, ki bodo v korist slovenskega človeka.

Krekova družba je že sedaj po številu zbranih certifikatov ena največjih v Sloveniji. Želimo pa biti še večji in še pomembnejši in tako odločilneje poseči v gospodarsko in etično prenovo mlade Slovenije. Prepričani smo, da je proces lastninjenja enkratno dejanje in tako velika priložnost za spremembo gospodarskih in še posebej političnih razmer v Sloveniji. Zagotovo je zelo pomembno, da s premoženjem ne bodo upravljale samo strukture iz pretekega režima.

Po vsem, kar smo navedli, želimo, da tudi slovenski rojaki po svetu izkoristijo pravico do lastninskega certifikata. S tem si zagotovite delnice Krekove investicijske družbe v znesku, ki je odvisen od starosti z dnem 5. decembra 1995. (100.000 SIT do dopolnjenega 18 leta starosti, 200.000 SIT do dopolnjenega 23 leta starosti, 250.000 SIT do dopolnjenega 28 leta starosti, 300.000 SIT do dopolnjenega 38 leta starosti, 350.000 SIT do dopolnjenega 48 leta starosti in 400.000 nad 48 leti starosti.) 400.000 SIT

premoženja na dan 5. decembra 1995 pomeni danes, če upoštevamo inflacijo, okrog 5000 ameriških dolarjev. Iz naslova delnic boste letno prejeli dividende, čez dve leti pa bo delnice na Ljubljanski borzi (Ljubljana Stock Exchange) mogoče tudi prodati. Hkrati pa boste z vpisom delnic, tako kot vedno doslej, prispevali svoj delež k željenim spremembam v domovini.

Čutimo dolžnost, da informiramo Slovence po svetu in jim svetujemo, da dano priložnost izkoristijo. V kolikor to ne store, prepustijo to premoženje neizkoriščeno državi, ki pa je praviloma slab gospodar.

Postopek za vpis certifikatov je dokaj preprost. Izpolnite pooblastilo, s katerim pooblašate Krekovo družbo za upravljanje: za odprtje vašega certifikatnega računa in vpis certifikatov v Krekovo investicijsko družbo Klas. Pooblastila so na voljo pri Veleposlaništvu RS v Canberri, pa tudi v slovenskih cerkvenih središčih Sydneya, Melbournu in Adelaide, kjer so slovenski duhovniki lahko priča vašega podpisa. Pooblastilo mora overiti Veleposlaništvo RS v Canberri, nato ga pošljete na Krekovo družbo za upravljanje, Gregorčičeva 37/I, 62000 Maribor, Slovenija. S tem nam omogočite, da mi za Vas uredimo odprtje certifikatnega računa in Vas vpišemo kot delničarja Krekove investicijske družbe, kar Vam bomo po pošti tudi potrdili.

Naša zadnja investicijska družba bo zbirala certifikate do septembra tega leta. Ker ni več veliko časa, Vam svetujemo (če seveda že niste storili), da pohitite in storite ta pomemben korak zaradi Vas in Vaših potomcev.

Veseli bomo, če se boste tudi Vi pridružili 80.000 Slovincem, ki so nam že zaupali v upravljanje svoje premoženje v vrednosti certifikatov. Za nadaljne informacije smo na voljo na telefonih 386 62 20 191 in 386 62 221 588. Kontaktna oseba je Jože Horvat.

Prisrčen pozdrav iz domovine!

Predsednik posloводства KDU
MILAN GERIČ, dipl. oec.

Predsednik nadzora KDU
Predsednik UO Krekove banke
MIRKO KRAŠOVEC, dipl. teolog

Z VSEH VETROV

V AVSTRALJI je bilo zadnji čas toliko pisanja o evtanaziji - "smrti na zahtevo", kot jo je uzakonil naš Northern Territory in bi mu ostale dežele pete celine kar rade sledile. To me je spomnilo na časopisni izrezek o neki javni diskusiji na Dunaju, na kateri je dunajski moralni teolog univ. profesor dr. Gunter Virt odločno zavrnil holandski model aktivne evtanazije. Temu modelu manjka etična podlaga, je dejal. Težava je že bolnikova "želja" po evtanaziji, ker je vedno velika nevarnost, da ta njegova "želja" ni svobodna. Po Virtu želja težkega bolnika, da čimprej umre, pogosto nastane pod močnim pritiskom. Celo med zagovorniki evtanazije je sporno, ali naj se izvaja evtanazija samo pri dejanski bolnikovi prošnji v hudih bolečinah, ali naj se upošteva tudi njegove prejšnje zahteve. Tudi je nejasno, ali naj se ustrezne želji najožjih sorodnikov, če bolnika samega ni več moč vprašati. Evtanazija se zlahka izrodi v to, da bomo odstranjevali življenje, ki nam je napoti. Pri prestaranosti prebivalstva je ta misel zelo razumljiva.

Dunajski moralni teolog je svetoval namesto "aktivne" takoimenovano "pasivno" evtanazijo, kar pomeni, da na smrt bolni osebi ne nudimo vseh možnosti intenzivne medicine. A pri tem ne sme nikoli izostati lajšanje bolečin.

"LJUDJE NAJ PRIDEJO K PAPEŽU, ne obratno," je dejal kardinal rimske kurije Silvio Oddi v pogovoru za rimski dnevnik "Il Tempo". Zaradi starosti bi moral papež bolj paziti nase in svojo službo v bodoče "opravljati bolj središčno" ter manj potovati. Pa saj prihajajo verniki tudi v Rim, kjer jih redno sprejema na tisoče. A dokler bo mogel, bo v svoji gorečnosti tudi obiskoval razne dežele - Slovenci upamo na njegov obisk v prihodnjem letu.

Zaradi velike razširitve Cerkve po vsem svetu, kardinal misli, da bi bil naslednik sedanjega papeža lahko iz Južne Amerike, mogoče iz Azije, morda Japonec. Morda pa bomo dobili črnega papeža, saj Cerkev v Afriki cvete ter se čudovito razširja. "Ne bi se čudil," je dejal kardinal, "če bi bil Sveti sedež v našem obdobju sprememb nekega dne prestavljen v Argentino, na Japonsko ali na Malto."

Mi tega najbrž še ne bomo dočakali, možnosti pa so. Jezus je apostolom obljubil, da bo s Cerkvijo do konca sveta in to nam zadošča. Kje bo središče krščanstva, bo pa odvisno od razvoja svetovnih dogodkov.

PETDESETLETNICO podpisa ustanovne listine Združenih narodov so v juniju slovesno praznovali v San Franciscu. Glavna govornika sta bila generalni sekretar Butros Gali in ameriški predsednik Bill Clinton. Slovesnosti se je udeležil tudi poljski predsednik Lech Walensa, več Nobelovih nagajencev za mir in nad 150 veleposlanikov pri ZN.

Ob tej priliki je prišlo tudi na dan, da je organizacija Združenih narodov v hudih dolgovih. Razne države-članice dolgujejo organizaciji kar 2,8 milijarde dolarjev.

ZA AIDSOM naj bi v Evropi do konca leta 1994 zbolelo že 135.000 ljudi, od tega lani blizu 26.000. Največ primerov je med tistimi, ki si injicirajo ilegalna mamila. Teh je bilo med lanskimi žrtvami 11.369, kar pomeni 43,7 odstotka. Nekaj manj primerov je bilo med homoseksualci - evropski podatki za lansko leto govorijo o 7.621 primerih.

Slovenija je še na zgodnji stopnji razvoja te strašne bolezni. Do današnjega dne je bilo prijavljenih skupno 40 primerov (38 pri odraslih in 2 pri otrocih) aidsa, umrlo pa je zaradi te bolezni 28 oseb.

MNOGO RUSOV je še vedno prepričanih, da imajo vso pravico pretepati žene in dekleta, je nedavno izjavil Boris Dolotin, tiskovni predstavnik

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2163

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

ministrstva za socialne zadeve. To nasilje gre velikokrat do skrajnosti in niti ni pošteno kaznovano. Po uradnih poročilih je bilo samo lani v Rusiji umorjenih 15.000 zakonskih družic. Uradni podatki tudi govore o 14.000 posilstvih, a ti podatki so vsekakor prenizki, saj mnoge ženske tega zločina ne prijavijo.

TUDI NA HRVAŠKEM se zbirajo na množičnih grobovih. Zagrebški nadškof kardinal Kuharić je na binkošti v Lepi Bukvi vodil spominsko mašo za 20.000 žrtev, pobitih v Maceljski šumi pri Krapini. Med pobitimi je bilo tudi 21 duhovnikov, redovnikov in bogoslovcev. Množica udeležencev je molila za te žrtve, pa tudi za pravičen mir na Hrvaškem in v BiH, kjer se položaj zopet zaostrojuje. Kdaj bo konec nesmiselne vojne, ki je ugrabila že toliko življenj ter jim sleherni dan dodaja nove nedolžne žrtve tudi med civilnim prebivalstvom?

GLADOVNO STAVKO je začel 17. maja banjaluški škof Franjo Komarica kot cbliko protesta proti srbskim napadom na katoliško manjšino v zahodni Bosni. Z gladovno stavko je škof hotel tudi opozoriti zaspano mednarodno javnost na hude zločine, ki se dogajajo v njegovi škofiji, zadnje čase pa so se še pomnožili.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

Za konec stavke se je škof odločil 24. maja po pogovoru z zahumsko-hercegovskim pravoslavnim episkopom Atanasijem Jeftićem. Ta ga je obiskal po naročilu srbskega patriarha Pavla. Episkop Atanasije je sobratu v katoliški Cerkvi izrazil solidarnost celotnega Svetega sinoda srbske pravoslavne Cerkve, ki je malo prej zasedal v Beogradu, obenem pa njeno žalost, da so srbski skrajneži porušili pet katoliških cerkva v banjaluški škofiji.

AMNESTY INTERNATIONAL je objavila poročilo, da so v Romuniji tudi pet let po padcu komunizma in predsednika Ceausescuja hudo kršene temeljne človekove pravice. Ni svobode obveščanja, mučijo zapornike in vrste se napadi na Rome.

HD HYUNDAI
MOTOR COMPANY

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,

DANDENONG, 3175

Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- *BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

KOTIČEK

NAŠIH MLADIH

V junjski številki MISLI je p. Valerijan poročal o poroki v aprilu v sydneyški slovenski cerkvi: MARJETICA BOLKO in ROBERT FRANCIS McAULEY sta si obljubila zakonsko zvestobo. Prav je, da pride njuna slika v GALERIJU MLADIH in da kaj več zvemo o mlademu paru. Kot prvo zanimivost naj povem, da sta oba rojena na isti dan: 5. julija 1968. Srečala pa sta se na univerzi pri istem študiju — za kemičnega inženirja.

Marjetica je najstarejša od treh hčera v družini Bruna Bolko in Lidije r. Venika. Krščena je bila v Villawoodu v cerkvi sv. Pavla, kjer je bila takrat vsako četrto nedeljo v mesecu slovenska maša. Ostale zakramente je prejela v krajevni cerkvi Kristusa Kralja v Bass Hill-u, NSW, kjer je tudi obiskovala osnovno šolo. V srednjo šolo je hodila v Beralu, v St. Peter Chanel Junior High, zadnji dve leti pa je bila v Nazareth College, Bankstown. Nato se je vpisala na N.S.W. univerzo ter leta 1991 prejela diplomu kemijskega inženirja. Na isti univerzi je nadaljevala študije za Master's Degree, ki ga je prejela lansko leto. Med tem študijem pa je že tudi vršila službo tutorja na isti univerzi.

Marjetica je bila vsa leta tesno povezana s sydneyškim slovenskim verskim središčem, kakor tudi vsa njena družina. Njen oče je za središče napravil veliko

CIRIL, METOD — VARUJTA SLOVANSKI ROD!

OPEVAJMO JUNAKA DVA,
SLOVANOM SVETLA LUČ Z NEBA.
LEPOTA, KRAS IN DVA STEBRA,
STA NARODA SLOVANSKEGA.

V LJUBEZNI SVETI ZDRUŽENA
STA V DELU DVA APOSTOLA;
UČITA NAŠE NARODE,
OZNANJATA ZVELIČANJE.

BOLGAR, SLOVENEK, MORAVAN
NEBEŠKE LUČI GLEDA DAN
IN V SVETO CERKEV RADOSTNE
HITE NEŠTETE MNOŽICE.

O BRATA, V RAJU VENČANA,
ZDAJ PROŠNJE NAM USLIŠITA
IN SVETE VERE RAJSKI DAR
OHRANITA ZVESTO VSEKDAR!

mizarskih del, najznačilnejše in res mojstrsko delo je strop v cerkvi in dvorani. Marjetica in njeni mlajši sestre Irenka in Ana Marija so bile učenke Slomškove šole, kakor tudi članice mladinskega pevskega zbora. Ko je bil leta 1990 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu ustanovljen Župnijski svet, je postala Marjetica njegova prva tajnica ter je službo vestno opravljala prav do zadnjega časa pred poroko. Vsa leta udejstvovanja na središču je bila tudi članica mešanega cerkvenega pevskega zbora.

Marjetičin zakonski drug Robert Francis McAuley je bil rojen v Maruya, NSW, kasneje je družina živela v Dapto, kjer je končal srednjo šolo, začel univerzo v Wollongongu, nato pa prestopil na N.S.W. univerzo. Tam sta se srečala z Marjetico, s katero je začel prihajati v slovensko versko središče ter jo je končno pričkal kot nevesto pred oltarjem sv. Rafaela.

Obema želimo obilo božjega blagoslova ter da bi še vnaprej rada prihajala v Merrylands. Naj omenim, da — lanska zmagovalca iste prireditve — organizirata za letošnji avgust "Car Rally", prireditev verskega središča za mladino in odrasle.

OBVESTILO

VELEPOSLANIŠTVA SR v Canberri:

Posredujemo vam sporočilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije o zdravstvenem zavarovanju tujih državljanov, tudi Slovencev iz Avstralije, v času bivanja v Sloveniji:

"Turisti iz Avstralije plačajo stroške zdravstvenih storitev sami in sicer po cenah, ki veljajo za tujce, saj Slovenija z Avstralijo še nima sklenjenega bilateralnega sporazuma o zdravstvenem zavarovanju. V slovenskih zdravstvenih ustanovah se mednarodna zavarovanja ne uporabljajo, v času bivanja v Sloveniji pa pri našem Zavodu ne morejo skleniti začasnega zdravstvenega zavarovanja niti v okviru dodatnega prostovoljnega zavarovanja, razen v primeru, ko imajo stalno ali začasno bivališče v Republiki Sloveniji, ali če bivajo v Republiki Sloveniji organizirano n.pr. zaradi sodelovanja na prireditvah.

Po veljavnih predpisih za slovenske državljane s stalnim bivališčem v tujini ni nobenih ugodnosti."

Veleposlaništvo RS je preko avstralskega vladnega zdravstvenega oddelka (Department of Health) in slovenskega Ministrstva za zdravstvo pričelo postopek za sklenitev meddržavnega sporazuma o zdravstveni zaščiti, ki bo rešil vso problematiko zdravstvene zaščite. Upamo, da bo ta sporazum sklenjen v naslednjem letu. Do takrat pa predlagamo vsem Slovencem, ki potujejo iz Avstralije v Slovenijo na obisk, da sklenejo dodatno zdravstveno zavarovanje v Avstraliji za čas svojega obiska Slovenije.

Veleposlaništvo RS v Canberri ima vsak delovni dan uradne ure od desete do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite vse potrebne konzularne informacije, osebno ali telefonično. S tem se bomo tudi lahko izognili napačnim tolmačenjem nekaterih konzularnih vprašanj.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:
ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.
Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pošiljajte na naš poštni predal: EMBASSY OF SLOVENIA,
P.O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

SURFERS PARADISE, QLD. - V soboto 20. maja je drugo najstarejše slovensko društvo v Avstraliji - brisbanska "Planinka" - slovesno proslavilo štiridesetletnico svojega življenja. Predodbor je že prej obstajal že dve leti prirejal za tukajšnje Slovence družabna srečanja - čas je bil, da je končno dobila organizacija uradno ime. Koliko je bilo prireditev pred ustanovitvijo, ni mogoče točno ugotoviti - po pripovedovanju bo držalo število takih večerov od 30 do 40.

Jubilejni večer je pričel s povzdravnim govorom predsednik "Planinke" Vinko Čoper, poudaril na kratko pomen društva tr obljubil vsem lep prijeten večer. Posebej se je zahvalil za prisotnost pevcem iz Sydneya in Wollongonga, ki so nas presenetili s prihodom med nas in z nastopom. Pod vodstvom sestre Francke so zapeli nekaj domačih in želi velik aplavz. Saj so nam prinesli slovensko pesem, ki jo vsak izseljenec, tudi mi v tem delu avstralske

SLOVENŠČINO in SLOVENSKO KULTURNO DEDIŠČINO

lahko študirate na
MACQUARIE UNIVERZI
v Sydneyu -

Dopisno po pošti ali pa s prihodom na
predavanja.

Vsi **SLOVENSKI PREDMETI**
so lahko tudi del
VAŠE DIPLOME.

Tel (02) 544 1813, fax (02) 544 1640
ali pa direktno
univerza (02) 850 7032

THE SLOVENIAN STUDIES FOUNDATION
11 Nullaburra Rd Caringbah NSW 2229

K sliki: Tri slovenske mame v Berriju, S.A.: na levi Činčeva, v sredi Kregarjeva, na desni pa Čebinova. Prvi dve sta obhajali osemdesetletnico, Čebinovi mami pa do jubileja manjka še pet let.

Hvala Bogu, končali smo praznovanje z zadovoljstvom vseh, ki so se ga udeležili. Muzikantje pa so drugi dan, takoj po maši, še enkrat preizkusili svoje inštrumente. Nekateri pa so to izkoristili ter se še enkrat veselo zavrteli.

Slovenske pozdrave vsem! - **Jože Vah**

Slovenije, vedno pogrešamo. Nikdar je ni dovolj.

Govor je imel tudi Jože Košorok iz Sydneya, ki je v časih ustanovitve Planinke živel v Brisbanu.

Jožica Polak nam je recitirala pesem, ki jo je v čast jubileju "Planinke" sama sestavila.

Gospa Tina Omahen iz veleposlaništva RS v Canberri je bila tudi med nami. Prinesla nam je tople pozdrave odpravnika poslov g. Aljaža Gosnarja, ki je bil zadržan v Tasmaniji.

Tudi naš dragi p. Valerijan, ki nas reedno obiskuje iz Sydneya, je bil med nami. Voščil je "Planinki" vse najboljše ter ji želel dolgo in lepo bodočnost. Naslednji dan pa je daroval v ta namen sveto mašo v društveni dvorani ter vključil vse pokojne, katerih imena so na spomeniku poleg dvorane.

Devetletna Melisa Creevy, vnukinja dobro poznane dolgoletne delavke naše skupnosti Marice Podobnik, ki se zdaj nahaja na obisku Slovenije, nam je zaplesala v narodni noši klasično polko. Res odlično je pokazala svoje plesne sposobnosti ter žela največji aplavz večera.

"Veseli Gorenjci" iz Sydneya so poskrbeli, da je večer v veselem razpoloženju hitro minil. Mislim, da odbor ni mogel najti boljših muzikantov. Potrudili so se za izreden nastop za kar precej drugačno publiko, kot so jo vajeni. Slovenci tukaj pač nimamo prilike vsaki mesec poslušati in videti v živo domače muzikante. Posebno proti koncu zabave, ko so začeli igrati stare domače popevke, je vse plesišče zadonelo v spontanem petju, kar je presenetilo tudi muzikante.

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?

**POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo**

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

BERRI, S.A. - Navadno se oglasi naša naselbina sadjarjev, če kdo umre. Tokrat pa moram poročati veselo novico. Kar dve naši mami sta v juniju praznovali osemdesetletnico. Dne 10. junija je dosegla ta visoki življenjski jubilej "**Kregarjeva mama**", rojena Šestan, doma s Kuteževega pri Ilirski Bistrici. Želimo ji vse najboljše, zlasti pa zdravja, sinova Slavko in Milan z družinama in vnuki, pa tudi vsi bližnji in daljni znanci. Dne 16. junija pa je isti visoki jubilej slavila tudi "**Činčeva mama**", rojena Kaučič v Bakovcih v Prekmurju. Tudi njej iskreno čestitajo ter ji želijo vse najboljše Kregarjevi z otroci in vnuki, pa seveda ostali znanci in prijatelji.

Obema kličemo: Na mnoga leta! Bralcem Misli pa pošiljamo slovenski sadjarji v Berriju iskrene pozdrave! - **Slavko Kregar**

Slavku in ostalim se pridružujem z iskrenimi čestitkami v svojem imenu in v imenu vseh fantov, ki so šli v teku let skozi Baragov dom, kjer jim je bila Kregarjeva Milka ne le dobra kuharica, ampak zares mama. Obema jubilaricama še mnogo zdravih let. - **P. Bazilij**

OTTOWAY, S.A. - Dne 29. aprila je minilo za slovensko skupino zapornikov v znanem nacističnem taborišču Dachau petdeset let "osvoboditve". Tudi jaz sem bil med njimi, morda edini od naročnikov Misli. Skoraj eno leto sem preživel v taborišču smrti, končno pa po "osvobojevanju" komaj ušel smrti.

Ob prihodu v taborišče me je najprej presunilo molčečmrko in žalostno obnašanje slehernega

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni oaze, sončna terasa, pralnica,

TV, ventilatorji, zajtrk po želji...

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

jetnika. Z drsečim korakom so hodili, revno oblečeni v nekake pižame in v lesenih coklah. Tudi mi je takoj udaril v nos meni povsem neznan duh, ki je prihajal iz krematorija, kjer so sežigali umrle jetnike.

Prav nobena stvar ni bila lepa niti prijetna. Zato res ni kazalo nobenemu zameriti, če se je držal kislo. Kamor si se obrnil, je bil silni drenj. Toplo hrano smo dobili samo opoldne: malo juhe. In že drugi dan po prihodu so nas nagnali na delo: res nismo pretirano hiteli vihteti lopate, a sesti in odpočiti se nismo smeli. Enako in še težje je bilo stati na zbornem mestu po ure dolgo in ob vsakem vremenu; šele ko so končali s štetjem, si lahko sedel, če si našel prostor. Počivali smo lahko samo v nedeljo; tudi smo dobili neko tiskovino, s katero si lahko sporočil domov, da si še živ. Dan za dnem so mnogi umirali od izčrpanosti ali tifusa, ki so ga gestapovci menda namenoma zanesli v taborišče. Dosti zapornikov je bilo tudi pobitih po sobnih starešinah ali taboriščnih policistih, ki so bili prav tako jetniki kot mi, pa so jim nacisti dali čez upravo. Delali so kar so hoteli; nikoli ni nihče vprašal, zakaj je ta in ta umrl. Tudi Amerikanci po "osvoboditvi" niso nikogar njih klicali na zagovor: kot prej SS-ovsi so se nas jetnikov izogibali, upravo pa pustili v rokah istih morilcev. Ti so delali isto kot prej, le zdaj pod drugo zastavo...

Vsej jetnikov nas je bilo okrog 33.000, koliko od teh je izgubilo življenje, ne bi vedel povedati. Od Slovencev jih je pričakalo "svobodo" okoli 5000 in nekaj stotin južnih bratov.

Kaj smo se ljudje kaj naučili ob taboriščnem trpljenju? Nekateri kar veliko. Komunisti so vse izkušnje, pridobljene v Dachau-u in drugje, koristno uporabili v svojih ječah in taboriščih po "osvoboditvi" v Titovini; isti sistem muk so uporabljali tudi na Golem otoku.

V Dachau-u so slovenski komunisti takoj drugi dan po "osvoboditvi" napadli skupino kakih štirideset rojakov, med katerimi sem bil tudi jaz. Po silnem pretepanju so nas zbasali v neke luknje po

Za pomoč in nasvet za zmerno ceno

KOBAL & ASSOCIATES SOLICITORS & ATTORNEYS

Dorothy Kobal B.Com L.L.B.

81 Sporing Ave,
(P.O. Box KL 806) Kings Langley 2147
(T) (02) 838 0334 (Fax) (02) 674 4583

Conveyancing, Wills & Probate, Small
Business, Litigation and General Advice.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.
Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvajamo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

sedem skupaj. SS-ovci so včasih tja zapirali po enega in ta je dobil redno hrano kot ostali jetniki. Mi pa tri do pet dni niti drobtine. Še grozili so nam, da nas bodo vse poklali. To bi tudi storili, sem prepričan. A začeli so ropati hiše v bližini taborišča in ure ter zlatina je bilo zanje več vredno kot mi. Okrog dvajset so jih pa le vlekli s silo domov in večino v smrt. Tudi jaz bi bil med njimi, a sem dan pred odhodom transporta zbolel za tifus. Te boleznijo so se bali ter so me pustili, da "crknem" v taborišču. Pa nisem, hvala Bogu. Leta 1992, po dolgih 47 letih, sem pa celo Slovenijo spet enkrat videl. - Nace Ahlin

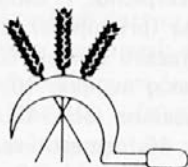
MERRYLANDS, N.S.W. - K našim pokojnim moram dodati še eno: ANA KADUNC r. Radovič je umrla 28. maja 1995 na svojem domu v

THE GRAINARY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom
se toplo priporočamo
z raznovrstnim domačim
pecivom, kruhom in še
drugimi dobrotami naše peči.

F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparske in instalacijske dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBILJ
LICENCE NO. 33308

sydneyjskem okraju Punchbowl. Luč sveta je zagledala leta 1910 v Preloki. Poročena je bila z Leopoldom. Zakonca Kadunc sta vzgojila družino šestih otrok, z imeni Maks, Stan, Slavica, Danica, Alfred in Marija. Pogrebne molitve za pokojno Ano je opravil katoliški duhovnik iz župnije St. Brendan, Central Bankstown v kapeli krematorija v Rookwoodu, kjer so se zbrali domači in znanci k zadnjemu slovesu v četrtek 1. junija.

Pokojnici večni mir, žalujočim pa naše iskreno sožalje! - **P. Valerijan**

MT. MEE, QLD. - Danes moram žal poročati o pogrebi med nami. V sredo 7. junija je srčna kap zadela VINKA ŠVABA, ki je bil znan med nami kot dober zidar. Rojen je bil 19. julija 1927 v Sv. Križu pri Trstu, grob pa je dobil na Aspley Cemetery. Tukaj zapušča vodovo Vijolo ter hčerko Ervino, dočim je hčerka Julijana pred štirimi leti umrla. V domovini pa ima še brata Ivana in sestro Sabino. Naj počiva v božjem miru!

Drugi pogreb pa je bil 14. junija 1995, ko smo spremili k grobu na Mt. Gravat Cemetery MARIJO BIZJAK. Pokojnica je dolgo bolela na jetrih. Bila je italijanskega rodu, rojena Nicita dne 26. marca 1932, a poročena s Slovincem. Poleg moža Antona, ki je dobro poznan kot sodelavec našega radia 4 EB, zapušča pet otrok, med katerimi je sin Robert vodja naše slovenske radijske skupine. Naj se pokojnica odpočije v Bogu, žalujočim obeh pokojnih pa naše iskreno sožalje!

Pozdrave vsem bralcem! - **Mirko Cuderman**

REŠITEV križanke v junijski številki:

Vodoravno: 1. Slovenija; 10. ekonomija; 12. to; 14. od; 15. ta; 16. so; 17. oba; 19. ata; 21. val; 22. milo; 24. sema; 25. bobni; 26. para; 28. veto; 31. Oto; 32. uka; 34. med; 35. si; 36. ar; 37. no; 39. ne; 40. mladina; 43. citronina. — Navpično: 2. le; 3. oko; 4. voda; 5. en; 6. nota; 7. ima; 8. ja; 9. atom; 11. šola; 13. odirati; 16. samotni; 18. Al; 20. tobak; 21. ve; 23. oba; 24. siv; 26. post; 27. ro; 29. Em.; 30. oder; 32. urar; 33. Anin; 36. alt; 38. oni; 40. mi; 41. do; 42. A(nton) N(ovačan).

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Milka Berginc, Francka Anžin, Tonka Pavlin, Ivanka Študent, Ivan Podlesnik, Ivanka Krempel, Jože Štritof, Lidija Čušin, Stanko Aster-Stater in naročnik, ki pa je pozabil pripisati svoje ime. Žreb je tokrat izbral Tonko Pavlin.

+++

"Kaj vidim, Jaka! Tak navdušen vegeterijanec, pa ješ zajčjo pečenko." — "Iz maščevanja, ker so mi zajci požrli vse zelje."

Viktorijskim rojakom
se priporočamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi nove spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3064

Mobile:

Telephone: (03) 308 1652

018 348 064

Facsimile: (03) 308 1652

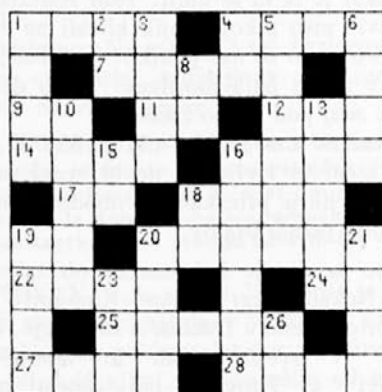
018 531 927

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...kje in kdo so v domovini sorodniki pokojnega AVGUŠTINA ČEDERMACA, ki je umrl v Melbourne pred nekaj leti. Urednik je pozabil, kdo mu je sporočil o njegovi smrti - morda bi ista oseba vedela tudi za zvezo s sorodniki. Lani je neka Slovenka tu na obisku spraševala o pokojnem; žal ne vem imena, niti pri kateri družini je bila gost. Pomagajte mi najti zvezo! Zadeva je za sorodnike zelo važna in nujna. - Urednik

Križanka /IVANKA ŽABKAR/

Vodoravno: 1. časovno obeležje; 4. država v Afriki; 7. z ivjem pokrit; 9. prislov; 11. osebni zaimek; 12. žuželka; 14. važen del sobe; 16. pričakoval, nadal se je; 17. veznik; 18. trmasta domača žival; 19. nada; 20. delitev v dvoje; 22. rastlina prične svojo rast; 24. nikalnica; 25. izbrana družba; 27. medena rosa; 28. krčevita jeza.

Navpično: 1. usoda vsakega, ki hoče živeti; 2. predpona (pri tujkah), ki podvoji; 3. prevozno sredstvo; 4. kazalni zaimek; 5. mrk, vase zaprt; 6. drag kamen; 8. nekaj manjka; 10. skupina ljudi (tujka); 13. velika sprejemna soba; 15. kratica za nepoznan, neimenovan; 16. namestiti se na sedež; 18. zlatorumena barva v grbih (angl.); 19. vriskam; 20. rokodelsko orodje; 21. zdravilna rastlina; 23. nerad dela; 26. vzklík.

Rešitev pošljite do 25. julija na uredništvo.

HOJA ZA KRISTUSOM — Knjižica je v obliki molitvenika in obsega nesmrtni spise Tomaža Kempčana. Cena 5 dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je pravkar dospela. Cena: 15 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI — V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS — Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo darilo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER — Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. — Cena 10 dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY — O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8 dolarjev.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) — Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je znižana na 15.— dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr.F. Jaklič — Z velikimi črkami za slabe oči. — Cena 10 dolarjev.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 čudovitimi barvnimi posnetki. Avtor fotografij je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Kupi jo, da bo postala tvoj družinski zaklad, ki ga boš s ponosom pokazal obiskovalcem druge narodnosti. Cena 49 dolarjev.

ZA PEST DROBIŽA je najnovejša pesniška zbirka, ki nam jo poklana adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena deset dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI — DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1996

GROUPS FOR SLOVENIJA

ENROL NOW FOR ECONOMICAL GROUPS

We have been organising groups to Slovenia
since 1982

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 9 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ŽE SEDAJ ZA SKUPINSKO
POTOVANJE NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1996

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666